

4. Informació

4.40. Acords, resolucions i comunicacions dels òrgans del Parlament

Informe i conclusions de la Comissió de Seguiment de l'Emergència Climàtica

260-00003/12

INFORME I CONCLUSIONS DE LA COMISSIÓ

A la Mesa del Parlament

La Comissió de l'Emergència Climàtica, en la sessió tinguda el 27 de novembre de 2020, d'acord amb l'article 65.2 del Reglament del Parlament, ha aprovat l'informe següent:

Informe de la Comissió de l'Emergència Climàtica

1. Antecedents

1.1. Acords parlamentaris

En la sessió del dia 11 de desembre de 2019 (DSPC-P 76), el Ple del Parlament de Catalunya va adoptar la Resolució 689/XII del Parlament de Catalunya, de creació de la Comissió de l'Emergència Climàtica (tram. 252-00022/12, presentada a iniciativa de tots els grups i subgrups parlamentaris).

Els termes en què es va aprovar l'esmentada proposta de resolució són els següents:

«Resolució 689/XII del Parlament de Catalunya, de creació de la Comissió de l'Emergència Climàtica

»252-00022/12

»Adopció

»Ple del Parlament, sessió 45, 11.12.2019, DSPC-P 76

»El Ple del Parlament, en la sessió tinguda l'11 de desembre de 2019, ha debatut el text de la Proposta de resolució de creació d'una comissió de seguiment de l'emergència climàtica (tram. 252-00022/12), presentada per tots els grups i subgrups parlamentaris i, d'acord amb l'article 66 del Reglament, ha adoptat la següent

»Resolució

»El Parlament de Catalunya crea la Comissió de l'Emergència Climàtica (CDEC).

»Tipus de comissió: Comissió de seguiment.

»Composició

»La Comissió de l'Emergència Climàtica ha d'ésser integrada per representants de tots els grups parlamentaris en la proporció que correspongui, d'acord amb el que estableix l'article 48 del Reglament del Parlament.

»Objecte i pla de treball

»L'objecte de la Comissió de l'Emergència Climàtica és el seguiment de l'acció del Govern amb relació a l'emergència climàtica.

»L'abast i el contingut del pla de treball de la Comissió s'han de concretar en les tasques següents:

»a) Fer el seguiment de les cimeres contra el canvi climàtic que organitzi el Govern amb la participació de les administracions, les entitats i la ciutadania.

»b) Fer el seguiment del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic en el context de l'elaboració dels pressupostos de carboni i les avaluacions regulars sobre el grau de compliment d'aquests pressupostos.

»c) Fer el seguiment de les mesures que prengui la Generalitat pel que fa a l'emergència climàtica.

»d) Fer una anàlisi i una revisió de la legislació catalana per a detectar i modificar la normativa vigent que dificulti o entorpeixi la lluita contra el canvi climàtic.

»e) Recopilar tota la informació disponible de les accions contra el canvi climàtic que emprengui la societat catalana, amb la finalitat de compartir coneixement i bones pràctiques i promoure'n la replicabilitat.

»Normes específiques de funcionament

»Les normes específiques de funcionament de la Comissió de l'Emergència Climàtica són les que corresponen al règim general del Reglament del Parlament.

»Incorporació d'especialistes o tècnics

»La Comissió de l'Emergència Climàtica pot sol·licitar la compareixença d'experts, d'acord amb el que estableix l'article 58 del Reglament del Parlament.

»La Comissió està oberta a la participació i l'assistència d'especialistes i tècnics, amb veu però sense vot.

»Informes regulars

»La Comissió de l'Emergència Climàtica ha de lliurar un informe d'avaluació i seguiment al final de cada període de sessions.

»La Comissió ha de treballar mentre duri la situació d'emergència climàtica i, en finir la legislatura, ha de redactar un informe en què es reflecteixin les conclusions i les recomanacions.

»Informe final

»Quan s'exhaureixi el termini fixat, la Comissió de l'Emergència Climàtica ha d'elaborar un informe final de conclusions, que pot derivar, si escau, en la presentació, per acord de la mateixa comissió, de qualsevol dels tipus d'iniciativa parlamentària que estableix el Reglament del Parlament.»

1.2. Marc reglamentari

L'article 63 del Reglament del Parlament regula la creació de comissions específiques:

«1. El Ple del Parlament, a proposta de la Mesa o a iniciativa de dos grups parlamentaris o de la cinquena part dels membres del Parlament, pot acordar la constitució de comissions específiques, conformement a l'article 47.4 i 5.

»2. La proposta de creació de comissions específiques ha d'ésser tramitada pel mateix procediment que les propostes de resolució.

»3. Tant la proposta com l'acord de creació de comissions específiques han de determinar com a mínim:

»a) El tipus i la composició de la comissió que es crea.

»b) L'objecte concret de la comissió o el treball que se li encarrega i la seva finalitat, i també les possibles directrius a les quals la comissió ha d'acomodar el seu treball.

»c) Les normes específiques de funcionament, fins i tot, si escau, les excepcions sobre la composició de la Mesa i el règim general d'adopció d'acords i la possibilitat de facultar la Mesa del Parlament, a proposta de la Mesa de la comissió, per a desenvolupar aquestes normes, les quals han de respectar sempre els principis generals de funcionament de les comissions establerts per aquest reglament.

»d) La possibilitat d'incorporar-hi especialistes o tècnics perquè participin en els treballs i assisteixin a les reunions amb veu però sense vot.

»e) El termini per a cloure els treballs de la comissió i la possibilitat de lliurar informes provisionals al final de cada període de sessions.

»f) La possibilitat que els treballs de la comissió es reflecteixin en un informe, en un dictamen o en una proposta d'iniciativa parlamentària concreta.»

L'article 65 del Reglament del Parlament estableix la possibilitat de crear comissions de seguiment:

«1. Les comissions de seguiment tenen per objecte el control específic de determinades actuacions i polítiques públiques del Govern de la Generalitat.»2. Al final de cada període de sessions, les comissions de seguiment han de lliurar un informe a la Mesa del Parlament, la qual, un cop escoltada la Junta de Portaveus, ha de decidir si en pren nota o si cal donar-hi una tramitació específica.»

2. Composició de la comissió

L'Acord de la Mesa del Parlament del 14 de juliol de 2020 (tram. 408-00025/12) va acordar la composició de la Mesa de la Comissió de l'Emergència Climàtica en els termes següents:

«La Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb l'article 49.2 del Reglament, acorda que la presidència d'aquesta Comissió correspongui al S.P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent.

»Així mateix, s'acorda que la vicepresidència sigui per al G.P. de Junts per Catalunya i la secretaria per al G.P. de Ciutadans.»

L'Acord de la Mesa del Parlament del 20 de juliol de 2020 (tram. 408-00026/12) va aprovar la composició de la Comissió de l'Emergència Climàtica en els termes següents:

«La Mesa, escoltada la Junta de Portaveus, d'acord amb l'article 48.1 del Reglament, acorda que la comissió sigui formada per 21 diputats distribuïts proporcionalment entre els grups parlamentaris segons el sistema de les majors restes que, aplicada a la composició actual dels grups parlamentaris, dona la distribució següent:

»G.P. de Ciutadans:	6
»G.P. de Junts per Catalunya:	5
»G.P. Republicà:	5
»G.P. Socialistes i Units per Avançar:	2
»G.P. de Catalunya en Comú Podem:	1
»G.P. Mixt:	2»

2.1. Membres de la Mesa

La Mesa de la Comissió de l'Emergència Climàtica és formada pels membres següents:

- Presidenta: Natàlia Sànchez Dipp
- Vicepresidenta: Elsa Artadi i Vila
- Secretari: David Bertran Román

2.2. Membres de la Comissió

El dia 22 de juliol de 2020, en la sessió convocada pel president del Parlament, es va constituir la Comissió de l'Emergència Climàtica.

La Comissió és integrada, en representació dels grups parlamentaris, de conformitat amb l'article 48.1 del Reglament del Parlament i l'acord de la Mesa del Parlament del 14 de juliol de 2020, pels diputats següents:

Grup Parlamentari de Ciutadans

Héctor Amelló Montiu

David Bertran Román

Marina Bravo Sobrino

Francisco Javier Domínguez Serrano

María del Camino Fernández Riol

Javier Rivas Escamilla

Grup Parlamentari de Junts per Catalunya

Elsa Artadi i Vila
Narcís Clara Lloret
Glòria Freixa i Vilardell
Josep Puig i Boix
Eduard Pujol i Bonell

Grup Parlamentari Republicà

Ferran Civit i Martí
Irene Fornós Curto
Alba Metge Climent
Mònica Palacín París
Marc Sanglas i Alcantarilla

Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar

Rosa Maria Ibarra Ollé
Jordi Terrades i Santacreu

Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem

Lucas Silvano Ferro Solé

Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

Natàlia Sànchez Dipp

Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

Santi Rodríguez i Serra

El Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, al qual va correspondre la presidència de la Comissió, de conformitat amb l'article 49.2 del Reglament i l'acord de la Mesa del Parlament del 14 de juliol de 2020, va designar presidenta la diputada Natàlia Sànchez Dipp, la qual va ésser ratificada per la Comissió.

La Comissió, d'acord amb l'article 49.1 i 2 i els concordants del Reglament del Parlament, va elegir vicepresidenta la diputada Elsa Artadi i Vila, i secretari, el diputat David Bertran Román.

La Comissió ha estat assistida pel lletrat Antoni Bayona Rocamora, per l'assessor lingüístic Jaume Clapés Pedreny i pel gestor parlamentari Àngel Zardoya Regidor.

3. Reunions de la comissió

3.1. Reunió del 22 de juliol de 2020

(DSPC-C 538/12)

- Constitució de la Comissió.
- Ratificació de la presidenta proposada pel grup parlamentari.
- Elecció de la vicepresidenta i el secretari de la Comissió.

3.2. Reunió del 30 d'octubre de 2020

(DSPC-C 598/12)

- Aprovació del Pla de treball (394-00016/12).

3.3. Reunió del 13 de novembre de 2020

(DSPC-C 622/12)

Compareixences:

- Montserrat Termes, presidenta del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic (tram. 357-00972/12).
- Javier Martín-Vide, coordinador del Tercer informe de canvi climàtic de Catalunya (tram. 357-00974/12).

- Manola Brunet, presidenta de la Comissió de Climatologia de l'Organització Meteorològica Mundial (tram. 357-00975/12).
- Tomàs Molina, meteoròleg i físic (tram. 357-00973/12).
- Representació d'Extinction Rebellion (tram. 357-00976/12).

4. Pla de treball

La Comissió de l'Emergència Climàtica, en la sessió del 30 d'octubre de 2020, va aprovar el següent pla de treball (tram. 394-00007/12):

4.1. Compareixents

- Mercè Rius, directora general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Manel Torrent, director general d'Energia, Mines i Seguretat Industrial, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Mar Reguant, economista de la Universitat Northwestern, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Paul Allen, coordinador de Coneixement i Divulgació del Centre for Alternative Technology, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Nicolas Berghmans, investigador principal de l'Institute for Sustainable Development and International Relations i especialista en polítiques de mitigació i governança, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Montserrat Termes, membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic.
- Marta Torres, membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Sarai Sarroca, membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Bàrbara Pons, membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Frederic Ximeno, membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Salvador Lladó, membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Representació d'Extinction Rebellion, per a conèixer i debatre la posició de l'entitat amb relació a l'emergència climàtica.
- Representació de Fridays for Future Catalunya, per a conèixer i debatre la posició de l'entitat amb relació a l'emergència climàtica.
- Representació de ClimAcció, per a conèixer i debatre la posició de l'entitat amb relació a l'emergència climàtica.
- President del Congrés d'Energia de Catalunya, per a conèixer i debatre la seva posició amb relació a l'emergència climàtica.
- Representació de la Xarxa de Sobirania Energètica, per a conèixer i debatre la posició de l'entitat amb relació a l'emergència climàtica.
- Representació de la Cambra de Comerç, per a conèixer i debatre la posició de l'entitat amb relació a l'emergència climàtica.
- Manola Brunet, presidenta de la Comissió de Climatologia de l'Organització Meteorològica Mundial, perquè aporti la seva expertesa a la Comissió.
- Jordi Solé, director del projecte europeu Medeas, sobre límits ecosistèmics, perquè aporti la seva expertesa a la Comissió.
- Montserrat Termes, presidenta del Comitè Experts sobre el Canvi Climàtic, perquè aporti la seva expertesa a la Comissió i exposi els treballs del Comitè.
- Arnau Queral, director del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible.
- Montserrat Termes, presidenta del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic.

- Javier Martín-Vide, coordinador del Tercer informe de canvi climàtic de Catalunya.
- Joan Pino, director del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals.
- Rafael Sánchez, tècnic assessor de la Taula de Consens del Delta de l'Ebre.
- Carles Riba, president del Collectiu per a un Nou Model Energètic i Social Sostenible.
- Montserrat Termes, presidenta del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, professora titular de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, col·laboradora en tasques de recerca al Centre Tecnològic de l'Aigua i coordinadora de l'especialitat d'aigua del màster d'Economia i Regulació dels Serveis Públics.
- José María Baldasano, catedràtic emèrit d'Enginyeria Ambiental de la Universitat Politècnica de Catalunya.
- Josep Trabado, director general d'Endesa X.
- Tomàs Molina, meteoròleg i físic.
- Representació d'Ecologistes en Acció de Catalunya.
- Representació de Greenpeace.
- Membres del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, creat en compliment de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic.
- Representació de Fridays For Future.
- Representació d'Extinction Rebellion.
- Isabel Cacho, paleoclimatòloga del Departament de Dinàmica de la Terra i l'Oceà de la Universitat de Barcelona.
- Representació de l'Observatori Crític del Canvi Climàtic.
- Antonio María Turiel, científic titular a l'Institut de Ciències del Mar del Consell Superior d'Investigacions Científiques.
- Yayo Herrero, antropòloga, enginyera, professora i activista ecofeminista.

4.2. Documentació

- Còpia de la consulta pública emesa a sectors locals, empresarials i ambientalistes perquè hi facin llurs aportacions amb relació al projecte de llei de prevenció dels residus, i de les aportacions recollides. Govern.
- Informe anual sobre el compliment dels objectius de reducció d'emissions i les mesures per a arribar-hi. Govern.

La comissió va acordar substanciar amb caràcter prioritari les compareixences següents:

- Montserrat Termes, presidenta del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic.
- Tomàs Molina, meteoròleg i físic.
- Javier Martín-Vide, coordinador del Tercer informe de canvi climàtic de Catalunya.
- Manola Brunet, presidenta de la Comissió de Climatologia de l'Organització Meteorològica Mundial.
- Representació d'Extinction Rebellion.

5. Documentació aportada pels compareixents i per altres persones i entitats

- Aportacions del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible.
- Aportacions del doctor José María Baldasano, catedràtic emèrit d'Enginyeria Ambiental de la Universitat Politècnica de Catalunya:
  - Presentació del doctor, amb el títol «És reversible l'actual emergència climàtica?» 20200217 RAED Anual Interacadèmies Catalunya JMBaldasano.pdf.
  - Llibre *El actual cambio climático: una visión holística de la crisis climática*. Baldasano, J.M. (2019), 205 pp. [ISBN: 978-84-09-13018-4].
- Aportacions de Nicolas Berghmans:

«The climate citizen's convention in France» (en anglès, espanyol i francès):
<https://www.iddri.org/fr/publications-et-evenements/billet-de-blog/la-convencion-de-los-ciudadanos-sobre-el-clima-como>.

– Compareixents que han aportat informació complementària.

Jaume Osete, representant d'Extinction Rebellion.

Manola Brunet, presidenta de la Comissió de Climatologia de l'Organització Meteorològica Mundial.

6. Propostes de conclusions presentades pels grups parlamentaris

6.1. Propostes de conclusions presentades pel Grup Parlamentari de Ciutadans (reg. 86761)

1. Introducció

L'11 de desembre de 2019 al Ple del Parlament es va aprovar la Proposta de resolució de creació d'una comissió de seguiment de l'emergència climàtica, presentada per tots els grups i subgrups parlamentaris, però no es va constituir fins al 22 de juliol de 2020. I no és fins al 30 d'octubre de 2020 que s'inicia l'activitat de la mateixa Comissió amb el debat de les propostes dels Plans de Treball, una vegada ja es coneix que la Legislatura XII està exhaurida.

La Comissió de l'Emergència Climàtica l'integren els representants de tots els grups parlamentaris en la proporció que correspongui, d'acord amb el que estableix l'article 48 del Reglament del Parlament.

L'objecte de la Comissió de l'Emergència Climàtica és el seguiment de l'acció del Govern amb relació a l'emergència climàtica.

L'abast i el contingut del pla de treball de la Comissió s'han de concretar en les tasques següents:

a) Fer el seguiment de les cimeres contra el canvi climàtic que organitzi el Govern amb la participació de les administracions, les entitats i la ciutadania.

b) Fer el seguiment del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic en el context de l'elaboració dels pressupostos de carboni i les avaluacions regulars sobre el grau de compliment d'aquests pressupostos.

c) Fer el seguiment de les mesures que prengui la Generalitat pel que fa a l'emergència climàtica.

d) Fer una anàlisi i una revisió de la legislació catalana per a detectar i modificar la normativa vigent que dificulti o entorpeixi la lluita contra el canvi climàtic.

e) Recopilar tota la informació disponible de les accions contra el canvi climàtic que emprengui la societat catalana, amb la finalitat de compartir coneixement i bones pràctiques i promoure'n la replicabilitat.

La Comissió de l'Emergència Climàtica ha de lliurar un informe d'avaluació i seguiment al final de cada període de sessions i un informe final de conclusions, que pot derivar en la presentació d'iniciatives parlamentàries.

La Comissió ha de treballar mentre duri la situació d'emergència climàtica i, en finir la legislatura, ha de redactar un informe en què es reflecteixin les conclusions i les recomanacions. En aquest sentit, cal destacar i encarrilar les recomanacions en la línia de les orientacions del Consell Europeu, de cara a arribar a una neutralitat climàtica d'aquí al 2050, per un objectiu de reducció d'emissió de gasos d'efecte hivernacle i l'acord dels membres dels Estats membres sobre gran part de la proposta del Reglament del Parlament Europeu i del Consell pel que s'estableix el marc per aconseguir la neutralitat climàtica i que modifica el Reglament (UE) 2018/1999 (Llei Europea del Clima), per tal d'avançar cap a aquest consens de proposta legislativa.

2. Conclusions

Atès l'endarreriment tant de la constitució com de l'inici de l'activitat de la Comissió de l'Emergència Climàtica, i atès que no és fins que es coneix el finiment de

la Legislatura que s'inicia l'activitat de la mateixa, no es podrà donar compliment a cap de les tasques i objectius establerts.

És a causa d'aquesta precipitació amb la qual s'ha desenvolupat la Comissió que les conclusions que es puguin exposar en aquest informe no seran de cap manera fruit d'un treball exhaustiu de recopilació, sinó un resum de les úniques cinc compareixences que s'han pogut arribar a materialitzar. Compareixences gens representatives i insuficientment plurals per a poder extreure cap tipus de conclusions o recomanacions de manera rigorosa.

No obstant això, els membres de la Comissió decideixen exhaurir l'escàs temps disponible per iniciar una tasca que deixi en evidència la necessitat d'aquesta Comissió per tal que tingui una continuïtat a la propera legislatura i es reprengui amb unes expectatives reals d'assolir els objectius esmentats a la part introductòria.

El Pla de Treball

Pels motius abans exposats els Grups Parlamentaris no han presentat uns plans de treball complets com és habitual en qualsevol Comissió de Seguiment. S'ha acordat portar a terme les compareixences que es poguessin encabir en una única jornada que han estat les següents:

- Montserrat Termes, Presidenta del Comitè d'Experts de Canvi Climàtic de Catalunya
- Javier Martin-Bide, Coordinador del Tercer Informe de Canvi Climàtic de Catalunya
- Manola Brunet India, Presidenta de la Comissió de Climatologia de l'Organització Meteorològica Mundial
- Tomàs Molina Bosch, Meteoròleg, Físic i Doctorand en Comunicació Científica per la Universitat de Barcelona
- Representants del moviment Extinction-Rebellion Catalunya

2.1. Sobre l'acció del Govern en relació a l'emergència climàtica

Cap conclusió donat que és un tema que no s'ha tractat per part de cap dels compareixents que han participat a la Comissió, donada la precipitació amb què s'ha desenvolupat la Comissió i les insuficients compareixences per part d'experts i compareixents en l'àmbit polític.

2.2. Sobre les Cimeres contra el canvi climàtic que organitzi el Govern de la Generalitat, amb la participació de les administracions, entitats i ciutadania

Cap conclusió donat que és un tema que no s'ha tractat per part de cap dels compareixents que han participat a la Comissió, donada la precipitació amb què s'ha desenvolupat la Comissió i les insuficients compareixences per part d'experts.

2.3. Sobre la Comissió d'Experts sobre el Canvi Climàtic en el context de l'elaboració dels pressupostos de Carboni i les avaluacions regulars sobre el grau de compliment d'aquests

a) Aprovació de la Llei 16/2017, d'1 d'agost, del canvi climàtic, que estableix que el Govern ha de presentar al Parlament els objectius de reducció d'emissions de GEH i dels contaminants de l'aire per als períodes de compliment que estableixin la Unió Europea i l'Organització Mundial de la Salut per tal que el Parlament, si escau, els aprovi.

Sobre aquest punt, és notori destacar que el Govern no ha presentat, a data d'avui, els objectius de reducció d'emissions de GEH i dels contaminants de l'aire al Parlament de Catalunya.

El capítol IV sobre l'administració en matèria de canvi climàtic inclou en l'article 32 de la Llei, la creació del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic (CECC). S'estableix com a òrgan col·legiat, adscrit al departament competent en matèria de canvi climàtic i dotat d'autonomia funcional, que actua amb total independència de funcionament en l'acompliment de la seva tasca. Es preveu que el CECC presentarà

al Govern i al Parlament les propostes dels pressupostos de carboni per als diferents períodes temporals i en farà el seguiment i l'avaluació per tal d'arribar a la neutralitat d'emissions al 2050

b) El Govern de la Generalitat, al maig de 2019, declara l'emergència climàtica i, el 26 de novembre, s'aprova el Decret Llei 16/2019 per fer front a l'emergència climàtica i l'impuls de les energies renovables. S'indica que els pressupostos de carboni hauran d'incloure les contribucions de cada un dels sectors emissors, d'acord amb la comptabilitat dels inventaris d'emissions a l'atmosfera i d'embornals de CO₂. Es mantenen els terminis d'aprovació dels pressupostos de carboni.

c) El Parlament de Catalunya, a 13 de juny de 2019, nomena sis dels set membres que estipula la Llei i resta pendent de nomenament el setè membre.

El Comitè d'Experts de Canvi Climàtic (CECC) compta com a secretaria tècnica amb l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC). El Comitè no té cap tipus d'assignació pressupostària directa per fer la tasca encomanada i la llei no preveu la dotació de recursos econòmics.

d) Els pressupostos de carboni són el mecanisme de planificació i seguiment per a la integració dels objectius de la Llei de canvi climàtic en les polítiques sectorials. S'estableixen per períodes de cinc anys i s'aproven pel Parlament amb una antelació de deu anys. Els proposa el Govern en base a les recomanacions del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic i presentant-los prèviament a la Taula Social del Canvi Climàtic.

Els pressupostos de carboni, a més de la quantitat total d'emissions permeses per al conjunt de Catalunya, han d'indicar, segons la Llei, quina part correspon als sectors coberts per un sistema de comerç de drets d'emissió, en conjunt, i quina part correspon a sectors no coberts per aquest sistema.

Per a establir cada pressupost de carboni cal tenir en compte, entre altres factors, el coneixement científic, els impactes sobre els diferents sectors i els potencials de reducció de cadascun, les circumstàncies econòmiques i socials, la competitivitat, la política energètica, els escenaris d'emissions i els nous tractats internacionals.

Els pressupostos han de permetre prendre consciència de la magnitud de les transformacions requerides per l'Acord de París i han de ser un indicatiu dels objectius a assolir pels diferents sectors i per a les polítiques de planificació.

e) Segons el CECC les institucions s'han de marcar nous reptes:

Necessitat de disposar de l'inventari d'emissions pròpies i d'un model que permeti fer projeccions rigoroses.

Necessitat d'estimar la capacitat dels embornals i com introduir-ho als inventaris oficials.

Ajustar ambició 2030 en línia amb el nou objectiu de la UE pendent d'aprovació (del 40 al 55 % de disminució de GEH).

Clarificar objectiu de llarg termini.

Segons el CECC cal avançar amb la implantació de l'impost de CO₂, fent especial esment a la necessitat d'actuar globalment i en especial des de la Unió Europea.

2.4. Sobre la legislació catalana per tal de detectar i modificar aquella normativa vigent, que dificulti i/o entorpeixi la lluita contra el canvi climàtic

Cap conclusió donat que és un tema que no s'ha tractat per part de cap dels compareixents que han participat a la Comissió, donada la precipitació amb què s'ha desenvolupat la Comissió i les insuficients compareixences per part d'experts.

2.5. Sobre les accions contra el canvi climàtic que la societat catalana dugui a terme

Manca de política comunicativa envers el canvi climàtic

Tendència a la simplificació de la informació als mitjans de comunicació per facilitar la comprensió. Molts dels conceptes que la comunitat científica fa servir amb

assiduitat són de vegades tractats amb simplificació i pot portar a manca de rigor a l'hora de dissenyar polítiques ambientals. Cal convèncer a la societat que les polítiques per lluitar contra el canvi climàtic són necessàries.

Es fa necessària una comunicació fiable de tot allò relacionat amb el canvi climàtic i l'emergència climàtica per tal que la societat pugui valorar la problemàtica i pugui prendre decisions o posicionaments basats en fets objectius i de consens amb la comunitat tècnica i científica.

Es detecta un augment de la sensibilitat social en relació a temes ambientals però, alhora, un desconeixement de les conseqüències del canvi climàtic i de les polítiques que cal implementar.

S'observa una manca de coneixement social de la urgència amb què cal iniciar accions socials, institucionals i legislatives per tal de frenar l'acceleració dels canvis que s'estan produint al clima.

Existeix una polarització en certs col·lectius de la nostra societat que, encara que no són majoritaris, els seus missatges catastrofistes i antisistema poden distorsionar les recomanacions dels experts. Cal tenir en compte que hi ha sectors de la societat civil que es queixen de que seràn ells qui hauran de fer front a majors restriccions i taxes, sense disposar dels recursos suficients per fer-hi front, com podria ser l'exemple d'adquirir un cotxe elèctric pels que viuen al centre d'una ciutat, amb la despesa que suposa no tan sols l'adquisició, si no de l'adaptació de garatges pel seu manteniment i recàrrega, etc. Tenim exemples propers a França, amb la revolució de les armilles grogues, de part de la ciutadania per la pujada del preu del combustible, com a exemple de la dificultat de predisposició de part de la ciutadania en iniciar aquests canvis en el seu dia a dia.

3. *Recomanacions*

Per tal d'emetre unes conclusions i recomanacions que tinguin una veritable utilitat pel que fa al seguiment de les polítiques del govern de la Generalitat en relació a l'Emergència Climàtica cal, a la propera legislatura, la creació d'una Comissió de Seguiment que pugui desenvolupar una veritable tasca continuada en el temps.

6.2. **Propostes de conclusions presentades pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya (reg. 86762)**

Proposta de conclusions de la Comissió de l'Emergència Climàtica

1. El context

L'estratègia energètica de la Unió Europea (Comissió Europea, 2017), reflex del Acords de París (2020), va quedar ben definida en la Comunicació de la Comissió europea, de 25 de febrer de 2015, «**Una Estratègia Marc per una Unió de l'Energia resilient amb una política climàtica prospectiva**». En ella, estableix la visió d'una «Unió de l'Energia **centrada en la ciutadania**, en què aquesta assumeixi la **transició energètica**, aprofiti les **noves tecnologies** per reduir les seves factures i **participi** activament en el mercat, i en la qual es **protegeixi** els consumidors vulnerables.»

Aquesta estratègia es va concretar amb el *Clean energy for all Europeans package*, que va ser adoptat el 2019. Aquest paquet consta de quatre directives que fan referència a les característiques dels edificis, l'energia renovable, l'eficiència energètica i el disseny del mercat elèctric. A més hi ha una regulació de governança (Comissió Europea, 2017).

La UE ha demanat a tots els països que facin el *National Energy and Climate Plan - NECP* (Comissió Europea, 2020), per donar compliment a l'Acord de París sobre el clima. Aquests *NECPs* van ser introduïts pel *Regulation on the governance of the energy union and climate action (EU)2018/1999*, acordat dins del *Clean Energy for all Europeans Package*. És l'instrument de govern que ha de permetre complir amb l'establert amb les Directives de la UE i, per tant, complir amb l'Acord de París.

L'Estat espanyol ja ha presentat a la UE el seu *Plan Nacional Integrado de Energía y Clima - PNIIEC (2020)* i actualment està treballant en una *Ley de cambio climático y transición energética*.

Abans de finir l'any 2021, Catalunya haurà de lliurar la seva contribució al PNIIEC. Per tant, Catalunya ha d'actuar fent honor als compromisos internacionals donat que el Govern va declarar, el 14 de maig de 2019, l'emergència climàtica (Generalitat de Catalunya, 2019) que sense Accions concretes en Energia i pel Clima, seria una mera declaració d'intencions.

Catalunya ja disposa d'un **Pacte Nacional per a la Transició Energètica (2017)**, els objectius del qual són:

– Model energètic basat al 100% en les energies renovables desitjablement a l'horitzó 2050.

– Compliment dels objectius del Paquet *Clean Energy for All Europeans* de la UE (pel 2030):

- 27% del consum «brut» d'energia final i el 50% del mix elèctric ha de ser renovable

- 30% d'eficiència energètica en relació a les projeccions de futur

- 40% de reducció d'emissions de GEH del sector energètic en relació a 1990

El 27 de juliol de 2017 el **Parlament de Catalunya va aprovar** quasi unànimement la **Llei 16/2017 de l'1 d'agost, del canvi climàtic (L 16/2017)**. La Llei de canvi climàtic té per finalitat: «Contribuir a la transició cap a una societat en què el consum de combustibles fòssils tendeixi a ésser nul, amb un sistema energètic descentralitzat i amb energies cent per cent renovables, fonamentalment de proximitat, amb l'objectiu d'aconseguir un model econòmic i energètic no dependent dels combustibles fòssils ni nuclears el 2050.»

Pel que fa a l'energia, la Llei de canvi climàtic diu, en el seu Article 19: «Les mesures que s'adoptin en matèria d'energia han d'anar **encaminades a la transició energètica cap a un model cent per cent renovable, desnuclearitzat i descarbonitzat**, neutre en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, que redueixi la vulnerabilitat del sistema energètic català i garanteixi el dret a l'accés a l'energia com a bé comú» i ho concreta, dient:

a) Impulsar polítiques d'estalvi i eficiència energètics, amb l'objectiu de reduir el consum final d'energia almenys un 2% anual per a arribar com a mínim al 27% l'any 2030, excloent-ne els usos no energètics.

b) Promoure les energies renovables, que s'han de desenvolupar, sempre que sigui possible, aprofitant espais ja alterats per l'activitat humana, i minimitzar així l'ocupació innecessària del territori.

c) Impulsar un model energètic en què el consum de combustibles fòssils tendeixi a ésser nul, per tal que el 2030 es pugui assolir el 50% de participació de les energies renovables en el sistema elèctric català per a poder arribar al 100% de renovables el 2050.

d) L'adopció de mesures de caràcter normatiu que afavoreixin l'autoconsum energètic a partir d'energies renovables i la participació d'actors locals en la producció i distribució d'energia renovable.

e) El foment de la generació d'energia distribuïda i noves opcions en distribució i contractació de subministraments, i la implantació de xarxes de distribució d'energia intel·ligents i xarxes tancades

Tots aquests instruments, impulsen i fomenten però, la realitat és que se'ns està acabant el temps i cal accelerar el camí de la transició energètica des dels combustibles fòssils i nuclears cap a les renovables. Es necessita, amb urgència, una acció política, que impliqui a tota la societat, a més a més de les institucions, doncs no es pot demanar a la societat allò que no facin les institucions públiques.

II. Conclusions desfossilització de l'economia

1. Desfossilitzar l'economia vol dir deixar de cremar materials fòssils per disposar de l'energia necessària per a les activitats quotidianes. Vol dir també, reduir la present demanda d'energia, minimitzant el malbaratament en la generació i en l'ús de l'energia i fent un ús molt eficient de l'energia generada.

2. Això requereix posar les bases per assolir, el més aviat possible, un sistema energètic net, eficient i 100% renovable, a més de distribuït, abandonant la crema de materials fòssils per disposar d'energia en tots els usos (elèctrics, tèrmics, motrius) i enfocant-nos en el necessari accés a les dades de cadascun dels usos per que es tingui ple coneixement i capacitat d'acció.

3. Això solament serà possible amb la participació activa i directa de la ciutadania, a nivell personal, familiar, de barri, de poble, de municipi i comarca, i també implicant tot el teixit productiu..

4. Les administracions catalanes, tant l'autonòmica com les locals, són responsables de garantir l'exercici dels drets de ciutadania en el nou model energètic de la UE, drets clau per assolir els Acords de París. Tenim una nova oportunitat, actuar per anar fent realitat el Pacte Nacional per a la Transició Energètica de Catalunya.

III. Conclusions potenciació dels embornals de carboni

5. Re-carbonitzar els sòls i els sistemes naturals és clau per potenciar els embornals de carboni, donat que l'agricultura contemporània mina la Terra i extreu tots els minerals del sòl, sense tornar a reposar el que s'ha tret. Les pràctiques agrícoles vigents raspen la pell de la terra i enverinen el sòl amb productes químics. Així es van empobrint els sòls.

6. El segrest del carboni que hi ha a l'atmosfera pot ajudar a recuperar la salut ecològica dels sòls, donat que l'activitat biològica dels sòls permet fixar-hi el carboni que les plantes absorbeixen.

IV. Conclusions cerca de la complicitat de tota la societat

7. L'enorme repte que tenim al davant per fer front al canvi climàtic, requereix acció a tots els nivells de la societat, des de l'àmbit privat fins al productiu. Des de les institucions públiques s'ha de facilitar i fomentar que la ciutadania i el teixit productiu siguin actius en l'acció climàtica.

8. En alguns països, els governs han fet cas de les demandes ciutadanes, posades sobre la taula pel moviment *Extinction-Rebellion*¹, creant assemblees ciutadanes, representatives de tota la població, per debatre i proposar mesures concretes per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle². Entre els països que ho han fet hi ha el Regne Unit (THREEGENERATIONSLEFT, 2019), França (IDDRI, 2019) i més recentment Escòcia (Scotland's Climate Assembly, n.d.).

V. Recomanacions

Les recomanacions que proposem i que es desprenen de les compareixences són:

9. Que es dotin els mitjans necessaris per que s'accelerïn les tasques del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic (CECC).

10. Que es realitzin, amb urgència, els pressupostos de carboni i els informes anuals del CECC.

11. Que el Govern de la Generalitat de Catalunya disposi d'un full de ruta alineat amb els objectius climàtics acordats en la Cimera del Clima (Paris) i fixats per la UE.

12. Que el Govern de la Generalitat de Catalunya creï les condicions per què tots els sectors de la societat puguin actuar, de forma decidida i amb urgència, per fer front a l'emergència climàtica: implicació, investigació, innovació i imaginació.

13. Que el Govern de la Generalitat de Catalunya s'uneixi al grup de països que formen part de la *Wellbeing Economy Alliance*³ (Aliança de l'Economia del Benestar).

1. <https://rebellion.earth>

2. <https://extinctionrebellion.uk/go-beyond-politics/citizens-assembly/>

3. <https://wellbeingeconomy.org/wego>

14. Que el Govern de la Generalitat de Catalunya prengui la iniciativa de convocar una Assemblea ciutadana, igual com s'ha fet a Anglaterra, França i Escòcia, (formada per persones triades aleatòriament, representatives de la població, que deliberi escoltant veus expertes en tots els àmbits, amb transparència, fent accessibles els debats a tota la població, i faci recomanacions al Govern) i que les recomanacions siguin escoltades i materialitzades.

15. Que s'implanti un impost a totes les activitats econòmiques generadores de CO₂, tenint en compte la seva progressivitat.

16. Que s'acceleri el desplegament de les energies renovables, cercant la complicitat de tots els sectors de la societat.

17. Que els mitjans públics de comunicació permetin que tota la societat estigui permanentment informada sobre l'emergència climàtica, de forma clara i rigorosa, fent possible una comunicació bidireccional, que permeti fer el seguiment i l'avaluació del resultat de les accions fruit de la bidireccionalitat de la comunicació, que facin els actors implicats.

18. Necessitat de crear un relat entorn de l'emergència climàtica que engresqui a la població a fer els canvis de comportament que són necessaris per viure bé sense fer malbé.

6.3. Propostes de conclusions presentades pel Grup Parlamentari Republicà (reg. 86766)

Conclusions

Exposició de motius

A Catalunya, els informes sobre l'Emergència Climàtica posen en relleu les dificultats a què molts sectors i ecosistemes hauran de fer front les properes dècades, en un clima més càlid, més sec, amb una major freqüència de fenòmens extrems, i dins un entorn que ja està sotmès a una forta pressió sobre els seus recursos hídrics, que ha sofert canvis dràstics en l'ús del sòl, amb un litoral fortament artificialitzat, una agricultura excessivament centrada en l'alimentació animal i un nivell d'autosuficiència baix en la producció d'aliments, una pèrdua continuada de biodiversitat, un feble desenvolupament de les energies renovables i uns entorns urbans sovint amb nivells de contaminació massa elevats, per posar uns quants exemples. Tots ells, elements de vital importància per al benestar de la ciutadania i per al manteniment d'una societat competitiva, justa i cohesionada.

Existeix una preocupació generalitzada pels impactes que el canvi climàtic té i tindrà a Catalunya i arreu del planeta i és necessari prendre una major consciència del perill que representa, tal i com la comunitat científica està alertant de forma continuada. De fet, a banda dels efectes evidents sobre els ecosistemes, els efectes previsibles de l'emergència climàtica poden perjudicar notòriament la nostra economia productiva, des de l'afectació negativa en el funcionament i el manteniment de moltes infraestructures a importants alteracions dels entorns en què es desenvolupen activitats com el turisme, la producció agropecuària o tota la indústria amb demandes intensives d'aigua o d'energia. Igualment, no s'han de negligir els seus impactes sobre la salut.

En el darrer informe de la Plataforma Intergovernamental sobre Biodiversitat i Serveis Ecosistèmics (IPBES-2019) s'alerta també de la situació de declivi sense precedents en què es troba la natura del planeta i l'acceleració de la ràtio d'extinció d'espècies.

Per tot això, ateses les compareixences davant aquesta Comissió i la documentació consultada, proposem les següents conclusions i recomanacions:

1. Sobre el desplegament de la Llei de Canvi Climàtic, el Parlament de Catalunya:

1.1. Constata que la pionera Llei 16/2017 del Canvi Climàtic ha tingut un desplegament insuficient, motivat entre d'altres pels efectes del 155 i la pandèmia del coronavirus, i insta al Govern a desplegar amb urgència tots els seus efectes per a desenvolupar una economia sostenible, productiva i inclusiva, que aposti per poques o nul·les externalitats negatives ambientals i socials.

1.2. Considera que el Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic aprovat per aquest Parlament requereix de dotació pressupostària suficient i immediata per a afrontar aquestes tasques amb suport tal i com especifica el seu Pla de Treball, i poder així presentar els seus informes anuals al Parlament. Aquest Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, creat per la previsió de la Llei 16/2017, ha d'elaborar, entre altres, la proposta dels pressupostos de carboni i fer-ne el seguiment i avaluació.

1.3. Es compromet a resoldre el nomenament del 7è membre del Comitè d'Experts que, a dia d'avui, encara no ha estat designat per aquesta cambra.

1.4. Insta el Govern a treballar les bases perquè la propera legislatura es tramitin, tal i com disposa la Llei de Canvi Climàtic, una nova Llei de l'Agricultura Sostenible, una Llei de Biodiversitat, Patrimoni Natural i Connectivitat Biològica, per aturar la preocupant pèrdua de biodiversitat, i noves Estratègies de Mobilitat Sostenible basades en el transport públic, vehicle compartit i d'emissió zero, i modes de micromobilitat.

2. Sobre l'Energia i Nova Llei de Transició Energètica, el Parlament de Catalunya:

2.1. Es compromet a vetllar per a garantir que el proper Govern de la Generalitat fixi, durant el 2021, els principis legislatius de la política energètica catalana necessaris per a dur a terme la transició energètica de Catalunya amb l'entrada al Parlament de la Llei de Transició Energètica, que garanteixi l'eliminació definitiva dels combustibles fòssils i l'abandonament de la nuclear, així com assolir un model distribuït sense els costos socials i ambientals associats al model energètic actual i sense els costos econòmics de la dependència exterior. Un model, doncs, cent per cent renovable (Horitzó 2050, segons la Llei de Canvi Climàtic), desnuclearitzat i descarbonitzat, neutre en emissions de gasos d'efecte hivernacle, sense vulnerabilitats i que garanteixi el dret a l'accés a l'energia com a bé comú a més d'innovador, competitiu, descentralitzat i distribuït, de proximitat, participatiu, democràtic, saludable i socialment inclusiu, enmig d'un apoderament real de la ciutadania i d'un marc normatiu i impositiu favorable a la transició energètica. Un model 100% renovable, 100% democràtic i que aposti pel Km0.

2.2. Considera que, per a disposar d'instruments per a l'impuls d'aquesta transició energètica, és necessària la transformació de l'Institut Català de l'Energia en l'Agència Catalana d'Energia.

2.3. Vol tornar a instar al Govern de la Generalitat a que, després del Decret Llei 16/2019 de mesures urgents d'impuls a les energies renovables i per fer front a l'emergència climàtica, elabori un nou Decret Llei complementari a aquest, en base a una estratègia territorial per a la implantació de les instal·lacions d'energia renovable, fonamentalment èdica i fotovoltaica, i que articuli la participació del territori, dels agents i dels experts per a fer una planificació i una ordenació que facilitin els projectes d'autoconsum, concreti criteris en sòl no urbanitzable per les autoritzacions municipals i impulsi una distribució descentralitzada i propera, amb equitat territorial per corregir els actuals desequilibris. Garantint sempre la coresponsabilitat dels territoris, la cogovernança i la cooperació per assolir el màxim d'energia necessària de forma local i propera al punt de consum, a la vegada que plantegi models per a la contraprestació econòmica i social per aquests territoris, més enllà dels impostos bàsics.

2.4. Insta al Govern de la Generalitat a vetllar per estudiar, analitzar i considerar totes les opcions de viabilitat de qualsevol energia o vector energètic de l'àmbit re-

novable i que no s'hagi desenvolupat a Catalunya, com ara l'hidrogen verd, l'eòlica flotant, la maremotriu o la geotèrmia, entre d'altres...

2.5. Insta el Govern a treballar per assolir totes les competències en energia per poder garantir la sobirania energètica del país i la seva ciutadania.

2.6. Insta el govern a vetllar i a instar el govern espanyol per a revertir a titularitat pública catalana les concessions hidroelèctriques ara en mans de l'Estat i de les grans energètiques i obrir-les a la participació del territori.

3. Sobre la Nova Llei de Residus de Catalunya, el Parlament de Catalunya:

Considera que l'actual Llei de residus és de l'any 1993 i totalment obsoleta, pel que cal disposar d'una nova Llei de Prevenció de Residus i d'Ús Eficient dels Recursos (Llei de Residu Zero basada en l'economia circular), a través d'una tramitació urgent per a:

3.1. Impulsar els objectius de reducció de residus i millora de les pautes de producció i consum a través de l'Economia Circular.

3.2. Establir les bases per una òptima recollida i tractament dels residus, inclosos els fluxos de residus industrials, domèstics, de la construcció, ramaders, sanitaris, comercials, etc., en col·laboració amb la resta d'administracions responsables, i vetllar per aconseguir que els residus, minimitzats, tornin en tot cas com a recursos al mercat.

3.3. Prohibir la implementació de nous projectes d'incineració de residus urbans i industrials; permetre, en funció de la viabilitat tècnica, jurídica i econòmica, la suspensió de tramitacions en curs de nous projectes d'incineració i incloure un Pla de tancament i desmantellament de les incineradores existents. I durant la redacció de la Llei, establir una moratòria en projectes d'incineració per a autoritzacions d'ampliacions de tipologia o de quantitats de residus i de Combustibles Derivats de Residus amb qualsevol destinació industrial, a l'espera d'una regulació, amb caràcter limitant derivada de la pròpia llei.

4. Sobre la protecció dels espais vulnerables i de la biodiversitat, el Parlament de Catalunya:

Insta el Govern de la Generalitat a prioritzar i desenvolupar totes les accions possibles de protecció dels territoris i espais vulnerables davant les amenaces del canvi climàtic, per frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua de biodiversitat a Catalunya, garantir-ne l'ús sostenible i assegurar la provisió dels serveis dels ecosistemes de què depenem.

Aquestes accions de protecció de la biodiversitat i defensa dels espais vulnerables han de tenir especial atenció a tot el Sistema d'Espais Naturals Protegits de Catalunya. En aquest sentit, cal considerar com a especialment vulnerable i urgent la situació al Delta de l'Ebre, on és imprescindible l'actuació immediata de les administracions competents, especialment del Govern de l'Estat, per fer front a l'impacte climàtic, garantir la protecció del litoral del delta i corregir la problemàtica per la regressió i la subsidència provocades per la minva de cabals d'aigua del riu i la manca d'aportació dels sediments retinguts als embassaments.

5. Sobre la necessitat d'altra revisió legislativa, el Parlament de Catalunya:

5.1. El Govern revisarà tota la legislació catalana per a detectar i modificar qualsevol normativa vigent que dificulti o entorpeixi la lluita contra l'emergència climàtica, afavoreixi l'emissió de gasos d'efecte hivernacle o dificulti combatre els efectes del canvi climàtic. Aquesta revisió ha de permetre també adoptar les mesures de simplificació administrativa necessàries per eliminar qualsevol obstacle que pugui posar en perill l'assoliment dels objectius en matèria de mitigació i adaptació del canvi climàtic i de transició energètica.

5.2. El Govern desenvoluparà una estratègia legislativa que promogui un nou model econòmic que no tingui externalitats ambientals i socials negatives. Un model basat en l'Economia del Bé Comú.

5.3. El Govern acompanyarà als sectors productius per a fer la transició a un model econòmic neutre en GHE i, alhora, vetllar per a què no es perdin llocs de treball i, a ser possible, se'n creïn de nous amb la reconversió.

6. Sobre la necessitat d'incrementar la Participació Ciutadana i Territorial, el Parlament de Catalunya:

6.1. Insta al Govern a prosseguir amb la celebració de Cimeres i jornades contra l'emergència climàtica que garanteixin la participació de les administracions, les entitats i la ciutadania per tal d'assolir una major conscienciació i participació ciutadana.

6.2. Reconeix la tasca de moviments com Fridays for Future i altres moviments ecologistes, especialment juvenils, que reclamen i exigeixen poder tenir un futur sense la llosa que suposarà a les seves vides el canvi climàtic.

6.3. Recalca la importància de la celebració del compromís anual d'un Ple monogràfic al Parlament sobre el canvi climàtic i la seva afectació a Catalunya i sobre les mesures de mitigació i adaptació que el Govern adopti, en especial les associades a la transició energètica.

6.4. Insta el Govern a impulsar els instruments per la creació d'una assemblea ciutadana com a mecanisme per abordar la crisi climàtica i per a consensuar i fixar mesures en el procés de presa de decisions.

6.5. Insta el Govern a participar, com Nova Zelanda, Escòcia i Islàndia, per exemple, en qualsevol xarxa o coordinació internacional de països que promoguin l'Economia del Benestar.

7. Sobre l'acompanyament en la transició, el Parlament de Catalunya:

7.1. Insta el Govern a treballar per identificar i acompanyar els sectors de l'economia que han de fer una transició, sigui per a adaptar-se a les noves condicions derivades del canvi climàtic, sigui per transformar-se en activitats de baixes emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH), en un marc general d'aposta per l'economia circular i de creació de llocs de treball verds.

7.2. Insta el Govern a adoptar les mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat d'aquells sectors socials més sensibles als impactes del canvi climàtic i a aquells altres als quals aquesta transició pot afectar en major grau.

6.4. Propostes de conclusions presentades pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar (reg. 86767)

Proposta de conclusions de la Comissió de l'Emergència Climàtica

1. El canvi climàtic és un fenomen global, de conseqüències catastròfiques, amb consens ampli per la comunitat científica, pel nostre model de vida.

2. Les emissions de gasos d'efecte hivernacle no han deixat d'augmentar. No hi ha dubtes raonables sobre l'augment dels gasos a l'atmosfera a causa de l'activitat humana. El CO₂ que s'emet com a conseqüència de l'ús dels combustibles fòssils és un del gas d'efecte hivernacle que més modifica les condicions de l'atmosfera.

3. Catalunya no és aliena al canvi climàtic i els seus efectes.

4. Catalunya no pot ser un territori desconnectat dels altres països i regions en la problemàtica del canvi climàtic, especialment de la península Ibèrica i de la conca de la Mediterrània occidental.

5. És necessari disposar d'un full de ruta alineat amb els objectius climàtics establerts a Catalunya.

6. Les polítiques sectorials fixades a la Llei de Canvi Climàtic i que en bona part han de quedar recollides en els pressupostos de carboni, que seran aprovats pel Par-

lament de Catalunya, són els mecanismes de planificació i posterior seguiment de les polítiques climàtiques.

7. Anem amb retard en la presentació dels pressupostos de carboni, pels dos propers quinquennis. El Parlament de Catalunya considera prioritari que el govern presenti els pressupostos de carboni al Parlament, pel seu debat i aprovació.

8. El Parlament de Catalunya considera que els pressupostos de carboni hauran de preveure quina part de les emissions corresponen als sectors coberts per un comerç de drets d'emissions i quina part correspon a emissions de sectors no coberts per aquest sistema.

9. El Parlament de Catalunya constata els retards en el desplegament d'energies renovables a Catalunya.

10. El Parlament de Catalunya constata el retard amb l'elaboració de la Llei de fiscalitat sobre emissions de gasos d'efecte hivernacle i la seva presentació al Parlament per llur aprovació.

11. El Parlament de Catalunya considera que l'Estratègia catalana d'economia circular i d'eco-disseny ha d'instaurar polítiques mesurables en els diferents cercles productius.

6.5. Propostes de conclusions presentades pel Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent (reg. 86781)

Proposta de conclusions de la Comissió de l'Emergència Climàtica

Introducció

1. Atès el context de final de la XIIena Legislatura la Comissió de Seguiment de l'Emergència climàtica només s'ha pogut reunir 4 vegades: per la seva creació, per aprovar un minso pla de treball, per substanciar 5 compareixences i per debatre i aprovar-ne l'informe.

2. Aquest fet fa que, evidentment, aquestes conclusions siguin fruit d'un treball de mínims que entenem que ha de ser la llavor per a reprendre els treballs de la comissió a la propera legislatura.

3. L'explotació dels recursos naturals per part del capitalisme i la prioritització dels beneficis individuals davant dels col·lectius ens han portat a l'actual crisi socioambiental. Els tocs d'alerta pel que fa al creixement econòmic il·limitat se succeeixen des de fa més de cinc dècades, sense que els governs hagin pres decisions polítiques contundents per revertir la situació.

4. L'informe Meadows (1972) del Club de Roma, predeia que el creixement econòmic no podia continuar indefinidament a causa de la disponibilitat limitada dels recursos naturals, concretament del petroli. Nombroses són les organitzacions i els activistes - molts d'ells assassinats - que han denunciat de forma continuada l'imperialisme com una de les causes de la destrucció de la natura, en una crisi global del sistema que accentua les diferències entre països i entre classes socials.

5. A nivell internacional, l'informe Brundtland (1987) i la Cimera de Río (1992) esdevenen un primer intent, insuficient, per establir les bases d'un desenvolupament sostenible que aturi el canvi climàtic i la depredació dels recursos naturals. Dècades després, però, la comunitat internacional no només ha estat incapaç d'establir objectius i mecanismes vinculants de reducció de les emissions, sinó que no ha canviat el model de desenvolupament basat en un creixement il·limitat a expenses de la natura. Es tracta d'un model esgotat amb greus conseqüències sobre la salut de les persones i els ecosistemes.

6. Si bé la Unió Europea ha escenificat la seva voluntat de lluitar contra la crisi climàtica amb els acords de Kyoto (1997) i Paris (2015), la realitat és que els acords marc es desdibuixen i prorroguen contínuament, no són vinculants i queden en mans de la bona voluntat dels Estats, que rarament desenvolupament polítiques efectives per fer front a la crisi global. Les polítiques de gestió de l'aigua, els residus o la pla-

nificació territorial no han vist desenvolupades polítiques europees que facin front als problemes de forma radical i compromesa.

7. L'Estat espanyol tampoc ha desenvolupat cap tipus de política ambiental més enllà d'algunes declaracions de principis. Acumula sancions internacionals per incompliment dels objectius i terminis fixats en diversos àmbits i continua apostant per un model urbanístic depredador de territoris i recursos. Mentre els fenòmens climàtics extrems es fan cada cop més habituals, els debats sobre el model de desenvolupament s'encallen a l'hora de tocar els privilegis i els beneficis d'una minoria.

8. Pel que fa als Països Catalans la tendència no és diferent. Si bé hi ha hagut algunes fites importants, com l'aprovació de la llei de canvi climàtic a Catalunya o la llei de residus a les Illes Balears, les polítiques públiques ambientals destaquen per la seva manca de profunditat per provocar uns canvis tan necessaris com urgents per tal de posar la vida al centre. La dependència d'un model turístic gens sostenible, depredador de territoris i paisatges, gran consumidor de recursos, generador de residus i del que es deriva una precarietat laboral, l'expulsió de veïnes de molts barris i la desaparició del món rural, impedeix la transició cap a un model alternatiu.

9. L'economia capitalista passa per davant sempre, amb una preocupant absència de visió global i una gestió a pedaçes que respon a les demandes dels grans grups de poder. La crisi econòmica també és social i ambiental. L'economia i la política van en contra les bases materials que sustenten la vida.

10. Sense alterar les lleis fonamentals del capital, introduint només regulacions o contrapesos al mercat, no podem resoldre els problemes socials, econòmics i ecològics de la humanitat. Un futur verd només es construeix anant a l'arrel dels problemes, sense més excuses ni dilacions.

Conclusions

11. Sobre la legislació catalana per tal de detectar i modificar aquella normativa vigent, que dificulti i/o entorpeixi la lluita contra el canvi climàtic.

12. La Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic va ser una llei pionera que segons el Moviment per la Justícia Climàtica que agrupa una seixantena d'entitats ecologistes situava Catalunya «en el bon camí».

13. El Tribunal Constitucional va intervenir la sobirania del Parlament de Catalunya declarant inconstitucionals una quinzena d'articles a la llei que el govern de Mariano Rajoy va recórrer, com marcar objectius d'emissions o la prohibició del fracking. Impedint d'aquesta manera una lluita efectiva i sobirana contra l'emergència climàtica.

14. Actualment el govern de la Generalitat no ha desplegat les bases legal i reglamentaries per protegir el clima a Catalunya contemplades en la llei 16/2017. Aquests són alguns dels aspectes més rellevants de la llei i l'estat de la qüestió:

15. a) Pressupostos de carboni: sense finançament ni mesures.

16. b) Impostos: un d'ajornat i dos encara per desplegar. La Llei estableix la creació de tres impostos. Només se n'ha posat en marxa un, el que grava les emissions de CO₂ dels vehicles. Actualment a conseqüència de la crisi de la COVID-19 aquest impost està ajornat. S'ha incomplert la data límit (2019) per desplegar els impostos dirigits a les activitats econòmiques i als grans vaixells.

17. c) Marc estratègic: pendent d'aprovar. El marc estratègic de mitigació hauria d'establir els objectius de reducció d'emissions i les mesures per arribar-hi cada 5 anys. El marc estratègic s'hauria d'haver aprovat abans del març de 2019, el Govern, segons la llei, hauria d'haver aprovat el Marc i informat al Parlament sobre el seu compliment però no s'ha fet.

18. d) Petjada de carboni: encara sense reglament. La llei preveu que tots els productes han de mostrar en l'etiquetatge quina petjada de carboni han generat i que la seva aplicació hauria de ser abans del 2021 i durant el 2020 en el cas dels materials per a la construcció. No s'ha impulsat ni aprovat el reglament.

19. e) Taula Social: en fase de consulta pública. Segons la Llei, s'hauria d'haver creat abans del 2018. La proposta de membres que ha fet el Govern ha rebut dures crítiques per part de les entitats ambientalistes ja que inclou representats dels poders econòmics amb evidents conflictes d'interessos.

20. f) Energies renovables: només se'n consumeix un 8,5%. La Llei marca que l'any 2030 la meitat de l'energia consumida hauria de ser renovable. No s'ha complert l'objectiu pel 2020 d'arribar a un 20% de consum d'energia renovable.

Tot i que al novembre del 2019 es va aprovar el Decret llei 16/2019 de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables. Ha rebut una oposició frontal de molts col·lectius locals de ja que el model impulsat pel Govern entra en contradicció amb la necessitat de preservar la capacitat agrícola o la biodiversitat. Ja que és un model que potencia la concentració d'aerogeneradors gegants en mans de corporacions privades i en perjudici del territori i la seva gent. Les principals associacions ecologistes i de defensa ambiental del territori consideren que el Decret Llei 16/2019 incompleix les directives ambientals europees i és un obstacle pel canvi de model energètic a Catalunya.

21. g) Llei de residus: retard en l'aprovació. El Govern ha incomplert el termini de 2 anys per a la seva aprovació i el compromís del Conseller de Territori Damià Calvet d'aprovar-la durant la present legislatura.

En aquest sentit el Govern de la Generalitat està incomplint la Moció 159/XII de moratòria a nous projectes d'incineració de residus. Aprovada amb una ampla majoria que insta al Govern de la Generalitat a:

a) Establir, amb caràcter urgent, una moratòria per als nous projectes d'incineració de residus urbans i industrials, utilitzant l'instrument legislatiu que es consideri pertinent (un decret, la Llei de mesures fiscals i financeres que correspongui, la modificació de la planificació sectorial en matèria de residus, etc.).

b) Dictar la suspensió de qualsevol tramitació en curs fins que no s'aprovi la nova llei de prevenció de residus, que ha d'establir el procediment per a l'ordenació dels residus produïts a Catalunya d'acord amb els objectius de la Unió Europea en matèria de residus, els quals donen prevalença a la reducció, la reutilització i el reciclatge, en un marc d'economia circular.

c) Redactar, conjuntament amb tots els agents implicats, dins el termini d'un any des de l'aprovació de la nova llei de prevenció de residus, un pla de tancament i desmantellament de les incineradores existents.

22. h) Educació: entitats ecologistes remarquen que caldria afegir una assignatura climàtica a secundària per complir amb el què la llei estableix per a la sensibilització.

23. i) Infraestructures sense avaluacions ambientals, als tribunals: durant el 2019 el TSJC va aturar cautelarament l'ampliació de l'autopista C-32 a Lloret de Mar. El Govern va incomplir la Llei perquè no va avaluar prou l'impacte ambiental d'aquesta infraestructura. La Llei pot entrar en joc per la via judicial en altres grans infraestructures que preveuen expandir-se, com el port o l'aeroport de Barcelona. Així mateix, el departament de Territori ha impulsat i impulsa altres projectes nocius pel territori com previst al CRT Vilaseca-Salou o la reforma de l'Autòdrom Terramar.

24. Sobre les accions contra el canvi climàtic que la societat catalana és important destacar que el moviment ecologista al nostre país s'ha caracteritzat per l'oposició ferma a nombrosos projectes d'alt impacte socioambiental (nuclears, transvasaments, urbanitzacions, macroabocadors, parcs temàtics i un llarg etc.). El moviment ecologista català és referent en la desobediència civil no violenta com a eina de lluita i garantia de drets.

25. Moltes són les associacions, els grups i les plataformes en defensa de la terra que s'han generat al llarg del temps. Actualment però, veiem com una nova generació d'activistes lluita als carrers per la justícia climàtica, per la vida com a projecte polític i des d'una òptica anticapitalista, socialista i feminista.

26. El departament de Territori i Sostenibilitat s'ha mostrat especialment belligerant amb els moviments socials de defensa del territori. Mostrant en més d'una ocasió un menyspreu preocupant cap a entitats i plataformes que és mostren contraris als projectes impulsats o als que dóna suport el Departament.

Recomanacions

El Parlament de Catalunya recomana:

1. Recuperar els treballs de la Comissió de Seguiment de l'Emergència Climàtica (CSEC) amb la major celeritat un cop comenci la XIIIena Legislatura.

2. Desplegar de forma efectiva la Llei 16/2017. Especialment amb la implantació de l'impost de CO₂ a totes les activitats econòmiques i als grans vaixells atès que es un instrument que serveix per enviar senyals als agents i també per a generar ingressos (mecanismes transició justa per ser regressius).

3. Derogar el decret llei 16/2019, iniciar un procés legislatiu complert que repensi una estratègia de país consensuada entre els diferents agents afectats.

4. Incloure una assignatura sobre emergència climàtica als currículums de primària i secundària.

5. Sobre la Comissió d'Experts sobre el Canvi Climàtic en el context de l'elaboració dels pressupostos de Carboni i les avaluacions regulars sobre el grau de compliment d'aquests constatem les següents qüestions:

6. Cal disposar de l'inventari d'emissions pròpies i d'un model que permeti fer projeccions rigoroses.

7. Cal d'estimar la capacitat dels embornals, per entendre quin es el seu paper en l'objectiu de neutralitat de carboni, i com introduir-ho als inventaris oficials

8. Ajustar ambició 2030, si escau, en línia amb el nou objectiu UE pendent d'aprovació (del 40 al 55 % de disminució de GEH).

9. Sobirania energètica: transició cap a un model energètic renovable, popular i descentralitzat. Recuperar la gestió pública de la producció i distribució d'energia, garantir-ne l'accés i paraitzar grans projectes d'infraestructures energètiques.

10. Biodiversitat: garantir la preservació del conjunt d'ecosistemes i espècies. Ampliar la xarxa d'espais protegits i de corredors ecològics, recuperar ecosistemes degradats i crear un bancs de llavors d'espècies resilients.

11. Aigua: apostar per una gestió pública de l'aigua. Municipalització i gestió integral i ecosistèmica del cicle de l'aigua, restaurar els ecosistemes fluvials, garantir el cabal ecològic dels rius i aturar transvasaments entre conques.

12. Mobilitat: transport públic, col·lectiu i no contaminant. Aturar les ampliacions i noves autopistes, implementar una xarxa de transport públic municipal i interterritorial de qualitat, reduir les tarifes i fomentar l'ús de la bicicleta.

13. Sobirania alimentària: treballar per un model agropecuari ecològic i de proximitat. Reforçar les xarxes locals de distribució d'aliments i de consum ecològic, preservar l'agrobiodiversitat, abolir els transgènics.

14. Residu zero: Aprovar la llei de Residu zero en el termini d'un any. Municipalitzar la gestió de residus, implementar la recollida porta a porta i sistemes de dipòsit, devolució i retorn i clausurar les plantes d'incineració de residus. Gravar amb impostos les empreses que generin més residus.

15. Decreixement turístic: impulsar un Pla per revertir els efectes de l'explotació turística en el territori, sobre tot en les zones més afectades (litoral i muntanya). Un Pla per revertir els efectes de l'explotació turística en el medi ambient, regulant l'accessibilitat al port, aeroport i a les conurbacions urbanes (fonamentalment la ciutat de Barcelona) i un pla de decreixement d'aquestes infraestructures i limitació i suspensió de places turístiques.

16. Al departament de Territori i Sostenibilitat i especialment al seu conseller, Damià Calvet, que escolti i treballi al costat dels moviments socials ecologistes des

del reconeixement a la seva important tasca sense menystenir els seus posicionaments.

6.6. Propostes de conclusions presentades pel Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem (reg. 87219)

A la Mesa del Parlament

Lucas Silvano Ferro Solé, diputat, Susanna Segovia Sánchez, portaveu del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem, d'acord amb el que estableix l'article 66.3 del Reglament del Parlament, presenten la proposta de conclusions següent, subsegüent al treball efectuat per la Comissió de l'Emergència Climàtica.

Proposta de conclusions de la comissió de l'emergència climàtica

1. Introducció

L'emergència climàtica és el principal repte, de present i de futur que té la humanitat en l'actualitat. El món que en surti de la pandèmia de la Covid-19 es trobarà, novament, amb el repte de la crisi climàtica. De les polítiques de mitigació del canvi climàtic i d'adaptació en dependrà el futur del planeta i de les properes generacions.

La crisi climàtica provoca un efecte multiplicador sobre les contradiccions i problemes inherents a l'actual sistema econòmic: les desigualtats entre classes socials i entre els països rics i els empobrits, la pèrdua de biodiversitat per la desaparició de nombroses espècies. Segons un informe d'Intermón Oxfam (2015) el 50% de la població del món genera el 10% de les emissions, i el 10% més ric és responsable del 50% de les emissions.

L'evidència científica no deixa lloc a cap dubte, el canvi climàtic no és cap fenomen natural, és conseqüència de l'acció humana, de dècades d'emissions de gasos d'efecte hivernacle que estan provocant, de forma vertiginosa, un increment de les temperatures de l'atmosfera i dels oceans amb una velocitat com mai desconeguda a la història del planeta. Segons una de les compareixents, Manola Brunet, els darrers 60 anys s'ha verificat un increment de quasi bé 1 °C, mentre que durant el període d'escalfament natural de l'Holocè (20.000 anys) es va trigar, en els casos d'escalfament més ràpid, més d'un mil·lenni en incrementar-se la temperatura al mateix nivell.

Com ens va recordar Extinction Rebellion l'IPCC va presentar un informe en 2018 en què conclouia que s'ha d'evitar superar els 1,5°C perquè els efectes poden ser catastròfics, imprevisibles i difícilment reversibles. Aquest increment de la temperatura es podria assolir el 2030.

La crisi climàtica és conseqüència de la contradicció entre capital i natura, entre un model econòmic globalitzat amb una matriu energètica basada en els combustibles fòssils i en l'explotació i en el consum i malbaratament dels recursos naturals fins al seu esgotament. Un model insostenible que posa en risc la vida humana i els ecosistemes. No és una qüestió tecnològica, no es tracta només de canviar unes tecnologies obsoletes per unes altres de netes, sinó de canviar el model econòmic i social que està en l'origen de la crisi climàtica. Per això es tant gran la resistència al canvi de les elits que s'estan beneficiant de l'actual model.

No estem parlant d'un futur més o menys llunyà o de com afectarà les futures generacions, sinó del present i com ens està afectant ara mateix. S'està produint un increment dels fenòmens meteorològics extrems, que provoquen ingents costos materials i de vides humanes; una major recurrència i intensitat de les onades de calor i de les sequeres amb la desforestació, els incendis descontrolats, i la pèrdua de conreus; l'increment de l'evaporació i la reducció dels recursos hídrics, el desglaç de l'Àrtic i de Groenlàndia que provoquen l'increment del nivell del mar amb risc d'inundacions i de desaparició de les zones costaneres i dels deltes; la destrucció d'ecosistemes i la desaparició de milers d'espècies. Aquests fenòmens ja estan provocant el desplaçament de milions de persones i pèrdues econòmiques enormes.

La humanitat ha de transitar d'un model basat en els combustibles fòssils, el consumisme sense fre, en els països més rics, el malbaratament de recursos superant la capacitat del planeta a un model socioecològic amb una base energètica menys intensiva i totalment renovable, amb una reducció del consum de recursos naturals i fer-ho de forma socialment justa i democràtica.

El temps per reduir l'impacte de la crisi climàtica i els seus efectes s'està esgotant, ja fa cinc anys de l'Acord de París i els canvis no s'estan produint ni amb la profunditat ni amb la velocitat necessària. Els objectius establerts per la Unió Europea de reducció d'emissions en un 40% el 2030, malgrat que són poc ambiciosos també estan lluny de poder-se complir amb les actuals polítiques.

L'increment de la temperatura global està arribant a l'1'1°C-1'2°C en relació a l'era preindustrial, hi ha risc que arribem als límits de temperatura establerts a l'Acord de París per a finals de segle, el 2030. De continuar aquest ritme es podria arribar als 3°C-3'5° en 2100, amb conseqüències catastròfiques.

2. Conclusió

Sobre l'acció del Govern en relació a l'emergència climàtica

Catalunya es troba situada en una zona, la mediterrània occidental que pot patir de forma greu les conseqüències de la crisi climàtica. En aquesta àrea es calcula que ja s'ha assolit una increment de la temperatura d'1'4°C, superior a la mitjana mundial.

Som un país amb una gran dependència dels combustibles fòssils i de l'energia nuclear que acumula un enorme retard en la transició ecològica, malgrat l'aprovació de la Llei 16/2017 d'1 d'agost del canvi climàtic, el Pacte Nacional per a la Transició Energètica (2017), la declaració Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem

Model: 260 Proposta de conclusions subsegüents al treball efectuat per la Comissió d'Estudi d'emergència climàtica aprovada pel Govern i el Decret llei 16/2019 de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls de les energies renovables i la Moció 103/XII del Parlament sobre l'acció dels departaments davant l'emergència climàtica.

El Parlament de Catalunya, el Govern i el conjunt de la societat catalana han de prendre una decisió: si volem ser un país capdavanter en la lluita contra la crisi climàtica o si només ens quedem en la retòrica de l'acció climàtica i de la sobirania energètica i ens conformem en intentar aproximar-nos al compliment dels objectius europeus, confiant que l'acció d'altres regions europees o comunitats de l'Estat assoliran majors objectius de penetració de renovables i de descarbonització.

Els països que quedin enrere de la transició ecològica i del canvi de model energètic també seran els països menys competitius econòmicament, amb menys capacitat de crear ocupació i pitjor qualitat de vida.

Segons la llei catalana de canvi climàtic: Les mesures que s'adoptin en matèria d'energia han d'anar encaminades a la transició energètica cap a un model cent per cent renovable, desnuclearitzat, descarbonitzat, neutre en emissions de gasos amb efecte hivernacle, que redueix la vulnerabilitat del sistema energètic català i garanteixi el dret a l'accés a l'energia com a bé comú.

Per 2030 els objectius, segons la llei de canvi climàtic, són: reducció de gasos amb efecte hivernacle (respecte 1990), del 40% i penetració d'energies renovables en el sistema elèctrica del 50%.

Estem molt lluny d'aquests objectius i més si tenim en compte l'objectiu de tancar les nuclears i d'electrificar la mobilitat, la indústria o els equipaments de les llars.

Els propers anys Catalunya ha de realitzar una profunda transformació dels seu model econòmic, industrial, agrícola i territorial si no es vol quedar fora de la transició ecològica.

La llei de canvi climàtic no s'ha desplegat i el seu compliment acumula un gran retard:

a) El Govern no ha presentat al Parlament els objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte hivernacle i dels contaminants de l'aire.

b) No s'han aprovat els pressupostos del carboni, una eina essencial de planificació general i sectorial per la reducció de les emissions establertes en la llei de canvi climàtic. S'estableixen per un període de cinc anys i s'han d'aprovar amb una antelació de deu anys. Cal constatar que el Grup d'Expertes no ha comptat amb els mitjans humans i materials necessaris per fer-ho.

c) No s'ha aprovat el Marc Estratègic de mitigació del canvi climàtic, a proposta de la Comissió Interdepartamental del Canvi Climàtic i amb la participació dels ens locals i els altres actors implicats.

d) Retard en el desenvolupament de la fiscalitat verda. Darrerament s'ha tornat a ajornar el desplegament de l'impost que grava el CO2 dels vehicles i no s'han aprovat l'impost sobre les activitats econòmiques que generen GEI i l'impost sobre emissions portuàries de grans vaixells, la recaptació dels quals ha d'anar al Fons Climàtic i al Fons de Protecció de l'Ambient Atmosfèric.

e) No s'ha aprovat el reglament per calcular la petjada de carboni dels productes i de les condicions que ha d'acomplir l'etiquetatge.

f) Taula social del canvi climàtic. No s'ha aprovat. Correspon a la Taula la formulació de propostes d'actuació en matèria de polítiques climàtiques i sobre la planificació, marcs estratègics i pressupostos del carboni. La proposta que en el seu moment va presentar el Govern marginava les entitats ecologistes en relació als sectors empresarials.

g) No s'ha presentat al Parlament la llei de transició energètica de Catalunya, que hauria d'establir els objectius, els instruments i els mecanismes de participació i planificació territorials i ambientals per assolir els objectius establerts en la llei de canvi climàtic.

h) No s'ha presentat al Parlament la nova llei de residus, que porta anys de retard. Catalunya tampoc assolirà els objectius de reducció de residus i de recollida selectiva.

i) Tampoc s'ha avançat en altres camps com la mobilitat sostenible, la rehabilitació energètica d'habitatges o la transformació de l'agricultura i la ramaderia.

j) Pel que fa al Pacte Nacional per la Indústria les mesures menys desenvolupades han estat precisament les lligades a la transició energètica, la digitalització i l'economia circular.

L'acció climàtica i la transició ecològica no estan en el centre de l'acció del Govern. Els instruments de governança: la comissió interdepartamental o l'Oficina del Canvi Climàtic (que només compta amb 10 efectius de personal) es queden molt curts per fer front al repte de l'emergència climàtica.

En definitiva, la manca d'acció climàtica del Govern posa en evidència que no hi ha ni ambició, ni polítiques clares i decidides ni lideratge polític.

Malgrat la declaració oficial d'emergència climàtica a Catalunya continuen apareixent projectes problemàtics amb el medi ambient, afavorits pel propi Govern:

a) Projectes com el BCN World, un projecte que es pretén instal·lar en una zona on ja existeix una alta explotació del territori i que a més suposaria grans impactes medi ambientals, principalment sobre el proveïment d'aigua, consum d'energia, afectació sobre el medi natural i ocupació del litoral amb un desenvolupament urbanístic depredador i injustificable per la seva magnitud.

b) Projecte del autòdrom de Terramar, situat entre Sitges i Sant Pere de Ribes, amb la utilització de més de 600.000 m² de sòl, la creació de complexos hotelers i aparcaments per a 3.200 cotxes en el que ara és una zona verda (una part de la qual, està inclosa en la Xarxa Natura 2000).

c) Projecte d'ampliació de la C-32 entre Tordera (Maresme) i Lloret de Mar (Selva). Aquest projecte podria acabar amb 50 hectàrees de vegetació, entorn a més de 60.000 arbres. Un lloc molt muntanyenc que té un gran valor ecològic, compost per rieres, arbres i una gran biodiversitat d'espècies.

d) Projecte d'autopista Costa Brava que es vol promoure amb la variant de Torroella de Montgrí (C-31). Un projecte que no serà una solució real als problemes de mobilitat de la zona del Empordanet. A més, que aquest nou vial i viaducte sobre el riu Ter que proposa el projecte, en qualsevol de les dues alternatives estudiades, suposaria una afectació negativa directa i irreversible sobre la capacitat productiva de terrenys agrícoles d'alt valor agronòmic en la plana del Baix Ter, ja que no estan pensada per a la mobilitat amb maquinària agrícola.

e) Projecte de desmantellament de la línia PortAventura-Salou-Cambrils. Un projecte incongruent davant l'emergència climàtica, coneixent la seva alta demanda i electrificació alimentada amb energia certificada d'origen renovable, fent que els més de 675.000 viatgers anuals prenguin com a alternativa el transport per carretera.

3. Recomanacions

Per impulsar una política coherent i ambiciosa en matèria de crisi climàtica i transició ecològica.

3.1. Emergència climàtica

És imprescindible que el Govern de la Generalitat disposi d'una estratègia ambiciosa i valenta, coherent amb els objectius europeus i els establerts en l'àmbit de l'Estat, per impulsar la descarbonització de l'economia, amb l'objectiu d'assolir la neutralitat d'emissions i un model 100% renovables el 2050.

L'acció climàtica ha d'estar en el centre de les polítiques públiques de forma transversal:

a) Donar compliment a la llei de canvi climàtic: aprovació dels pressupostos de carboni, de l'estratègia de mitigació, de l'etiquetatge de la petjada de carboni en els productes, entre altres.

b) Enfortir el lideratge climàtic al Govern amb una vicepresidència de transició ecològica que coordini els departaments econòmics i amb dimensió territorial i ambiental del Govern. Les actuacions del Govern, com els pressupostos, han de comptar amb una memòria climàtica.

c) Participació social: aprovar la Taula Social del Canvi Climàtic, garantint una ampla participació de la societat civil.

d) Impulsar una gran debat social per implicar la ciutadania en l'acció climàtica i perquè el conjunt de la societat prengui consciència i s'impliqui en la gran transformació que suposa la transició ecològica.

e) Impulsar les Assemblees Ciutadanes pel Clima, per garantir una efectiva participació ciutadana, com ja ho fan a Suècia, França, Irlanda o Regne Unit, seguint les recomanacions de l'ONU.

3.2. Fiscalitat verda

a) La posada en marxa de l'impost de vehicles de tracció mecànica, que va quedar paralitzat per el Decret llei 33/2020.

b) Donar compliment a la lletra a) del punt 1 de l'article 39, de la llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, sobre el impost sobre els activitats econòmiques que generin gasos amb efecte d'hivernacle.

c) Donar compliment a la lletra b) del punt 1 de l'article 39, de la llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, sobre el impost sobre els emissions portuàries de grans vaixells.

3.3. Energia

Cal un nou model energètic 100% renovable, distribuït i democràtic. No es tracta només de canviar les tecnologies fòssils per les energies netes sinó d'acabar amb el

poder dels oligopolis energètics, de guanyar en sobirania energètica fent protagonista a la ciutadania (ciutadania, petita i mitjana empresa cooperatives, municipis...que han de ser els actors del canvi).

És imprescindible aprovar la llei de transició energètica de Catalunya. Entre altres qüestions cal:

a) Eliminar els obstacles que encara dificulten l'autoconsum, especialment l'autoconsum compartit, malgrat els avenços que s'han realitzat els darrers anys. Pla de teulades solars, fomentant de l'autoconsum, afavorint amb ajuts i subvencions els sectors amb menys poder adquisitiu.

b) Un pla de promoció de les comunitats energètiques per impulsar la participació ciutadana, de les petites empreses i de les administracions locals, amb l'objectiu de la generació i el consum d'energia renovable o la prestació de serveis d'eficiència energètica.

c) Impulsar un Pla català per a la transició energètica justa amb la participació de les administracions locals i els actors socials més representatius de cada territori, promovent acords de transició justa, els mecanismes d'ordenació territorial, la implantació de sistemes de producció energètica renovable en zones industrials i infraestructures, entre altres.

d) Aquest Pla català per a la transició energètica justa ha de concertar en el territori el canvi de model energètic i els seus efectes, incloent l'avaluació i els plans de reconversió per als treballadors i treballadores de les indústries energètiques obsoletes, com la nuclear; un sistema de valoració de l'impacte territorial dels projectes basat en criteris tècnics, econòmics, ambientals i socials i un Fons Públic de Financament amb assignacions anuals.

e) Realitzar les actuacions necessàries per garantir que els projectes energètics s'obren a la participació ciutadana, especialment dels territoris amb implantació de plantes energètiques.

f) L'ICAEN s'ha de transformar en l'Agència de l'Energia de Catalunya.

g) Una nova llei de barris per impulsar un ambiciós pla de renovació urbana, rehabilitació energètica, mobilitat sostenible, inclusió social i acció comunitària. Cal impulsar la transició ecològica als barris més vulnerables i la construcció de habitatges amb consum energètic quasi nul.

h) Promoure el lideratge del sector públic facilitant la creació d'operadors públics locals.

i) Realitzar les actuacions necessàries per garantir que les explotacions hidroelèctriques, quan s'exhaureixi el període de la concessió, passin al sector públic i puguin ser gestionades amb la participació dels ens locals.

3. 4 Indústria.

La indústria és amb diferència, el principal consumidor d'energia primària de Catalunya (el 55% del consum total). En pes sobre el Valor Afegit Brut de la indústria (VAB industrial) és del 8%. Ens trobem davant d'un repte industrial i nacional que necessita el desplegament de polítiques d'augment de la eficiència energètica, d'estalvi energètic i de reducció d'emissions.

L'estratègia de reindustrialització i de transformació del model productiu cal construir-la sobre els objectius de reducció d'emissions i d'augment de l'eficiència energètica. Per complir amb els objectius considerem essencials les següents mesures:

1. Promoció de l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables en l'àmbit del transport de mercaderies: Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem

a) Desplegament del Corredor Mediterrani com a infraestructura central tant per l'estratègia de reindustrialització de Catalunya com per a la reducció d'emissions en l'àmbit del transport de mercaderies.

b) Implementació d'un nou Pla estratègic per al desenvolupament d'infraestructures de recàrrega per al vehicle elèctric a Catalunya.

2. Desenvolupar el Pacte Nacional per a la Transició energètica en el sí de la indústria:

a) Desplegar el Pla d'Acció d'Eficiència Energètica industrial per planificar la transformació i substitució de processos industrials i tecnològics sobre les bases de l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables.

b) Promoure l'eficiència energètica en polígons industrials per avançar a un model d'impacte nul.

c) Creació de una plataforma e-commerce de proximitat al servei del petit comerç de Catalunya.

3.5 Infraestructures.

a) Paralitzar els projectes relacionats amb la creació de noves carreteres, amb la finalitat de tenir un compromís de zero quilòmetres de noves carreteres en context d'emergència climàtica.

b) Abandonar els projectes urbanístics i d'infraestructures viàries allunyats de conservació del medi ambient i la biodiversitat, com és el BCN World, la extensió de la C-32, Autopista de la Costa Brava, amb la variant de la C-31 a Torrella o el desmantellament de la Línia Cambrils-Tarragona de Tren.

3.6 Mobilitat sostenible.

Considerar el ferrocarril com la principal actuació de les estratègies de vehicle elèctric i de transports amb emissions zero i inclusiva a Catalunya. Fixar com a objectiu la duplicació de la demanda ferroviària d'aquí al 2030. Dels actuals 660 milions de viatgers al 2019 a 1.350 milions l'any 2030:

a) Incrementar les inversions en transport públic, prioritzar el tramvia, la xarxa d'autobusos interurbana i promoure la seva electrificació.

b) Impulsar la mobilitat sostenible amb el desplegament de la llei de finançament del transport públic, l'estratègia catalana de la bicicleta i promoure plans de desplaçament d'empresa i un sistema de vinyeta amb criteris territorials i de sostenibilitat.

3.7 Gestió dels recursos naturals, hídrics i del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya.

L'impacte de les transformacions econòmiques sobre el medi natural té, a banda de l'increment de temperatura global, conseqüències directes sobre els ecosistemes de Catalunya i els sectors de l'economia que en depenen directament.

El canvi climàtic accentua aquests impactes i els reptes de desplegar una estratègia integral de preservació dels recursos i el patrimoni natural de Catalunya.

Dos impactes centrals alhora de pensar una estratègia climàtica ambiciosa són: Els canvis en el règim hídric de Catalunya –accentuació de la torrencialitat i de l'estrès hídric– i la pèrdua de biodiversitat i ecodiversitat de Catalunya –sisè període geològic d'extincions massives–.

Des d'aquesta perspectiva proposem les actuacions següents:

1. Impulsar una legislació en matèria de gestió de recursos que reconstrueixi la jerarquia europea i actualitzi la normativa vigent. Al inici de la següent legislatura cal impulsar una nova llei de recursos que incorpori, com a mínim els següents elements en la estratègia de reducció de residus:

a) El desplegament del Sistema de Depòsit, Devolució i Retorn (SDDR) a Catalunya.

b) La prohibició dels envasos d'un sol ús (exceptuant l'ús sanitari).

c) El desplegament d'una estratègia de residu zero per a Catalunya.

d) El desplegament d'estratègies d'economia circular i simbiosi industrial per garantir el aprofitament de recursos.

e) El desplegament d'una nova fiscalitat sobre els residus centrada en la responsabilitat ampliada del productor i en l'impuls de productes que minimitzin l'ús de recursos en el cicle de vida dels productes.

f) El desplegament de sistemes de recollida selectiva de recursos que augmentin el reciclatge (porta a porta).

2. Els canvis en el règim pluvial de Catalunya –menys pluges i més torrencialitat-i els impactes sobre els ecosistemes fluvials exigeixen una resposta institucional que garanteixi l'accés a l'aigua com a dret humà universal alhora que preserva la qualitat del conjunt del cicle de aigua.

En aquest sentit presentem les recomanacions següents:

a) Desplegar una estratègia integral per a recuperar la gestió pública de l'aigua.

b) Transformar l'Agència Catalana de l'Aigua en una Agència de Recursos Hídrics amb capacitat rectora sobre la planificació del cicle de l'aigua i l'adaptació a les mesures d'estalvi, eficiència i conservació necessàries.

3. Catalunya és un territori d'alta biodiversitat i ecodiversitat. La responsabilitat sobre el Patrimoni Natural és tant un compromís amb les futures generacions com un compromís global en la preservació d'espècies i biomes endèmics de Catalunya.

Davant la continuada i accelerada pèrdua de biodiversitat i la degradació dels ecosistemes de Catalunya –tant per efecte del canvi climàtic o de les intervencions públiques i privades-considerem les recomanacions següents:

a) Desplegar l'Agència de la Natura i la fiscalitat ambiental relacionada com a institució central amb capacitat rectora per a desplegar una estratègia de protecció del Patrimoni Natural i la Biodiversitat a Catalunya.

b) Desplegar una estratègia ambiciosa –amb la participació del territori-de preservació del Delta de l'Ebre.

c) Concertar una estratègia de preservació de la biodiversitat en espais agrícoles i silvícoles per adequar la seva gestió a la protecció de la biodiversitat i la connectivitat ambiental.

3. 8 Agricultura i alimentació.

Promoure una nova cultura alimentària, basada en el producte sa, de proximitat, de temporada, sostenible, els circuits alimentaris curts mitjançant la col·laboració pública cooperativa-comunitària i a través de la compra pública.

7. Conclusions i recomanacions aprovades per la Comissió de l'Emergència Climàtica

1. Conclusions

1.1. Conclusions generals

1. El canvi climàtic és un fenomen mundial, i hi ha un ampli consens entre la comunitat científica que comporta conseqüències catastròfiques per al nostre model de vida.

2. Catalunya no és aliena al canvi climàtic i els seus efectes.

3. Catalunya no pot ésser un territori desconnectat dels altres països i regions, especialment de la península Ibèrica i de la conca de la Mediterrània Occidental, pel que fa a la problemàtica del canvi climàtic.

4. L'enorme repte d'afrontar el canvi climàtic requereix acció en tots els nivells de la societat, des de l'àmbit privat fins al productiu. Les institucions públiques han de facilitar i fomentar que els ciutadans i el teixit productiu siguin actius en l'acció climàtica.

5. Els governs d'alguns països han escoltat les demandes dels ciutadans posades sobre la taula pel moviment Extinction Rebellion⁴, i han creat assemblees ciutadanes, representatives de tota la població, per a debatre i proposar mesures concretes per a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle⁵. Entre els països que ho han

4. <https://rebellion.earth>

5. <https://extinctionrebellion.uk/go-beyond-politics/citizens-assembly/>

fet hi ha Anglaterra (THREEGENERATIONSLEFT, 2019), França (IDDRI, 2019) i, més recentment, Escòcia (Scotland's Climate Assembly, n.d.).

6. La Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, és una llei pionera, que segons el Moviment per la Justícia Climàtica, que agrupa una seixantena d'entitats ecologistes, situa Catalunya en el «bon camí».

7. El Tribunal Constitucional va intervenir la sobirania del Parlament de Catalunya declarant inconstitucionals una quinzena d'articles a la Llei del canvi climàtic, contra la qual el Govern espanyol, presidit per Mariano Rajoy, va recórrer. Aquestes impugnacions afecten aspectes com marcar objectius d'emissions o prohibir la fractura hidràulica, cosa que impedeix una lluita efectiva i sobirana contra l'emergència climàtica.

8. Pel que fa a l'educació, les entitats ecologistes remarquen que s'hauria d'incloure una assignatura d'educació climàtica a secundària per a complir el que la Llei del canvi climàtic estableix respecte a la sensibilització.

9. Sobre les accions contra el canvi climàtic de la societat catalana, cal destacar que el moviment ecologista a Catalunya s'ha caracteritzat per l'oposició ferma a nombrosos projectes d'alt impacte socioambiental, com, entre d'altres, centrals nuclears, transvasaments, urbanitzacions, macroabocadors o parcs temàtics. El moviment ecologista català és un referent de la desobediència civil no violenta com a eina de lluita i garantia de drets. Al llarg del temps han sorgit moltes associacions, grups i plataformes en defensa del territori, i actualment una nova generació d'activistes lluita als carrers per la justícia climàtica i per la vida com a projecte polític des d'una òptica anticapitalista, socialista i feminista.

1.2. Gasos amb efecte d'hivernacle

1. Les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle no deixen d'augmentar; no hi ha cap dubte raonable que l'augment de gasos a l'atmosfera és conseqüència de l'activitat humana. El diòxid de carboni que s'emet per l'ús de combustibles fòssils és un dels gasos amb efecte d'hivernacle que més modifica les condicions de l'atmosfera.

2. El Parlament de Catalunya constata el retard en l'elaboració i la presentació de la llei de fiscalitat sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

3. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Treballar per a identificar i acompanyar els sectors de l'economia que han de fer una transició per a adaptar-se a les noves condicions derivades del canvi climàtic o per a transformar-se a fi d'assolir un nivell baix d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, en un marc general d'aposta per l'economia circular i de creació de llocs de treball verds.

b) Adoptar les mesures necessàries per a reduir la vulnerabilitat dels sectors socials més sensibles als impactes del canvi climàtic i dels sectors a què la transició energètica pot afectar més.

4. El Govern, d'acord amb la Llei del canvi climàtic, hauria d'haver aprovat abans del març del 2019 el Marc estratègic de referència de mitigació, que ha d'establir els objectius de la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle cada cinc anys i les mesures per a assolir-los, i hauria d'haver informat el Parlament sobre el seu compliment.

1.3. Accions futures

1. És necessari disposar d'un full de ruta alineat amb els objectius climàtics establerts a Catalunya.

2. El Parlament de Catalunya considera:

a) Que l'Estratègia catalana d'ecodisseny, per a una economia circular i ecoinovadora, ha d'instaurar polítiques mesurables en els diversos cercles productius.

b) Que el Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic requereix una dotació presupostària suficient i immediata per a afrontar les seves tasques, tal com especifica el seu pla de treball, i poder així presentar els informes anuals al Parlament. El Co-

mitè, creat per previsió de la Llei del canvi climàtic, ha d'elaborar, entre d'altres, la proposta dels pressupostos de carboni i fer-ne el seguiment i l'avaluació.

c) Que per a disposar d'instruments per a impulsar la transició energètica és necessària la transformació de l'Institut Català de l'Energia en l'Agència Catalana d'Energia.

3. El Parlament de Catalunya constata que el desplegament de la Llei del canvi climàtic ha estat insuficient, a causa, entre altres raons, dels efectes de l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola i de la pandèmia de coronavirus, i insta el Govern a desplegar-la urgentment per a desenvolupar una economia sostenible, productiva i inclusiva i que aposti per poques o nul·les externalitats negatives ambientals i socials.

4. El Parlament de Catalunya es compromet a:

a) Resoldre el nomenament del setè membre del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic, que a dia d'avui encara no ha estat designat.

b) Vetllar perquè el proper Govern estableixi el 2021 els principis legislatius necessaris per a dur a terme la transició energètica de Catalunya, amb l'entrada al Parlament de la llei de transició energètica, que haurà de garantir l'eliminació definitiva dels combustibles fòssils i l'abandonament de l'energia nuclear i assolir un model distribuït sense els costos socials i ambientals associats al model energètic actual i sense els costos econòmics de la dependència exterior; un model, doncs, basat en una energia cent per cent renovable (Horitzó 2050, segons la Llei del canvi climàtic), desnuclearitzada i descarbonitzada i neutra en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i un model sense vulnerabilitats i que garanteixi el dret a l'accés a l'energia com a bé comú, innovador, competitiu, descentralitzat i distribuït, de proximitat, participatiu, democràtic, saludable i socialment inclusiu, en el context d'un apoderament real de la ciutadania i d'un marc normatiu i impositiu favorable a la transició energètica. En definitiva, un model amb una energia cent per cent renovable, cent per cent democràtic i que aposti pel quilòmetre zero.

5. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Treballar les bases perquè, tal com estableix la Llei del canvi climàtic, la cambra tramiti la propera legislatura una nova llei d'agricultura sostenible i una llei de biodiversitat, patrimoni natural i connectivitat biològica per a aturar la preocupant pèrdua de biodiversitat, i també a elaborar noves estratègies de mobilitat sostenible basades en el transport públic, el vehicle compartit i d'emissió zero i modes de micromobilitat.

b) Vetllar per l'estudi, l'anàlisi i la consideració de totes les opcions de viabilitat de les energies o els vectors energètics renovables que no s'han desenvolupat a Catalunya, com ara, entre d'altres, l'hidrogen verd, l'energia eòlica flotant, la mareomotriu o la geotèrmica.

c) Treballar per a assolir totes les competències en energia per a garantir la sobirania energètica del país i de la ciutadania.

d) Demanar al Govern espanyol que reverteixi la titularitat pública de les concessions hidroelèctriques, ara en mans de l'Estat i de les grans companyies energètiques, i que les obri a la participació del territori.

e) Revisar la legislació catalana per a detectar i modificar la normativa que dificulta o entorpeix la lluita contra l'emergència climàtica, que afavoreix l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle o que dificulta el combat contra els efectes del canvi climàtic. Aquesta revisió ha de permetre també adoptar les mesures de simplificació administrativa necessàries per a eliminar els obstacles que poden posar en perill l'assoliment dels objectius en matèria de mitigació del canvi climàtic, d'adaptació a aquest canvi i de transició energètica.

f) Desenvolupar una estratègia legislativa que promogui un model econòmic que no comporti externalitats ambientals i socials negatives i que es basi en l'economia del bé comú.

g) Acompanyar els sectors productius a l'hora de fer la transició cap a un model econòmic neutre en gasos amb efecte d'hivernacle, i al mateix temps a vetllar perquè amb la reconversió no es perdin llocs de treball i, si és possible, se'n creïn de nous.

h) Continuar fent cimeres i jornades contra l'emergència climàtica que garanteixin la participació de les administracions, les entitats i els ciutadans per a assolir una major conscienciació i participació ciutadana.

i) Impulsar els instruments necessaris per a crear una assemblea ciutadana com a mecanisme per a abordar la crisi climàtica i consensuar i establir mesures en el procés de presa de decisions.

j) Participar, com ho fan els governs de Nova Zelanda, Escòcia o Islàndia, en les xarxes de països que promouen l'economia del benestar.

6. El Parlament de Catalunya torna a instar el Govern perquè després del Decret llei 16/2019, del 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impulsi a les energies renovables, n'elabori un de complementari sobre la base d'una estratègia territorial per a la implantació d'instal·lacions d'energia renovable, fonamentalment eòlica i fotovoltaica, i que articuli la participació del territori, dels agents i dels experts per a fer una planificació i una ordenació que facilitin els projectes d'autoconsum, que concreti criteris amb relació al sòl no urbanitzable per les autoritzacions municipals, que impulsi una distribució descentralitzada i propera, amb equitat territorial per a corregir els desequilibris actuals, que garanteixi sempre la coresponsabilitat dels territoris, la cogovernança i la cooperació per a assolir el màxim nivell d'energia local, propera al punt de consum, i que plantegi models per a la contraprestació econòmica i social dels territoris més enllà dels impostos bàsics.

7. El Parlament de Catalunya reconeix la tasca de moviments ecologistes com Fridays for Future i d'altres, especialment juvenils, amb què els joves reclamen un futur sense la llosa que el canvi climàtic comportaria en llurs vides.

8. El Parlament de Catalunya remarca la importància de fer anualment un ple monogràfic sobre el canvi climàtic i els seus efectes a Catalunya i sobre les mesures de mitigació i adaptació que el Govern adopti, en especial les associades a la transició energètica.

9. El Govern no ha desplegat encara les bases legals i reglamentàries que estableix la Llei del canvi climàtic per a protegir el clima a Catalunya.

10. La Taula Social del Canvi Climàtic, en fase de consulta pública, s'hauria d'haver creat, d'acord amb la Llei del Canvi climàtic, abans del 2018. La proposta de membres que ha fet el Govern ha rebut dures crítiques per part de les entitats ambientalistes perquè inclou representats dels poders econòmics amb evidents conflictes d'interessos.

1.4. Carboni

1. Les polítiques sectorials que estableix la Llei del canvi climàtic, que en bona part han d'ésser recollides en els pressupostos de carboni, que haurà d'aprovar el Parlament, són els mecanismes de planificació i seguiment posterior de les polítiques climàtiques.

2. Els pressupostos de carboni són el mecanisme de planificació i seguiment per a integrar els objectius de la Llei del canvi climàtic a les polítiques sectorials, s'estableixen per períodes de cinc anys, els aprova el Parlament amb una antelació de deu i els proposa el Govern sobre la base de les recomanacions del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic havent-los presentat prèviament a la Taula Social del Canvi Climàtic.

3. Catalunya pateix un endarreriment en la presentació dels pressupostos de carboni per als dos propers quinquennis, de manera que el Parlament considera prioritari que el Govern els presenti per a debatre'ls i aprovar-los.

4. Els pressupostos de carboni, a més de la quantitat total d'emissions permeses per al conjunt de Catalunya, han d'indicar, segons la Llei del canvi climàtic, quina part correspon als sectors coberts per un sistema de comerç de drets d'emissió i quina a sectors no coberts per aquest sistema.

5. La Llei del canvi climàtic estableix que abans del 2021, i durant el 2020 en el cas dels materials per a la construcció, les etiquetes de tots els productes han de mostrar la petjada de carboni que han generat. El reglament corresponent no s'ha impulsat.

6. Sobre el Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic en el context de l'elaboració dels pressupostos de carboni i les avaluacions regulars sobre el grau de compliment d'aquests pressupostos:

La Llei del canvi climàtic estableix que el Govern ha de presentar al Parlament els objectius de la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i de contaminants de l'aire en els períodes de compliment que estableixin la Unió Europea i l'Organització Mundial de la Salut a fi que, si escau, els aprovi.

Sobre aquest punt, cal destacar que el Govern no ha presentat a data d'avui aquests objectius al Parlament.

L'article 32 de la Llei estableix que el Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic és un «òrgan col·legiat, adscrit al departament competent en matèria de canvi climàtic i dotat d'autonomia funcional, que actua amb total independència de funcionament en l'acompliment de la seva tasca», i també que ha de presentar al Govern i al Parlament les propostes dels pressupostos de carboni per als diversos períodes i fer-ne el seguiment i l'avaluació per a arribar a la neutralitat d'emissions el 2050.

El 13 de juny de 2019 el Parlament va nomenar sis dels set membres del Comitè que estableix la Llei, i el setè resta pendent de nomenament.

El Comitè té com a secretaria tècnica l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, i no disposa ni de cap tipus d'assignació pressupostària directa per a dur a terme la tasca que té encomanada ni de cap dotació de recursos econòmics establerta per la Llei.

Segons el Comitè, les institucions s'han de marcar nous reptes:

– Necessitat de disposar d'un inventari d'emissions pròpies i d'un model que permeti fer projeccions rigoroses.

– Necessitat d'estimar la capacitat dels embornals i de pensar com introduir aquesta dada en els inventaris oficials.

– Ajustar l'ambició climàtica per al 2030 en línia amb el nou objectiu de la Unió Europea pendent d'aprovació (del 40% al 55 % de disminució de gasos amb efecte d'hivernacle).

– Clarificar els objectius de llarg termini.

– Avançar en la implantació de l'impost de diòxid de carboni, fent especial èmfasi de la necessitat d'actuar globalment, i en especial des de la Unió Europea.

7. El maig del 2019 el Govern va declarar l'emergència climàtica, i el 26 de novembre va aprovar el Decret Llei 16/2019 per a afrontar l'emergència climàtica i l'impuls de les energies renovables. Aquest decret disposa que «els pressupostos de carboni hauran d'incloure les contribucions de cada un dels sectors emissors, d'acord amb la comptabilitat dels inventaris d'emissions a l'atmosfera i d'embornals de diòxid de carboni». Els terminis d'aprovació dels pressupostos de carboni es mantenen.

8. Per a elaborar cada pressupost de carboni cal tenir en compte, entre altres factors, el coneixement científic, els impactes sobre els diversos sectors i els potencials de reducció en cadascun, les circumstàncies econòmiques i socials, la competitivitat, la política energètica, els escenaris d'emissions i els nous tractats internacionals.

9. Els pressupostos han de permetre prendre consciència de la magnitud de les transformacions que requereix l'Acord de París i han d'ésser un indicatiu dels objectius que els diversos sectors han d'assolir i per a les polítiques de planificació.

10. Recarbonitzar els sòls i els sistemes naturals és una actuació clau per a potenciar els embornals de carboni, ja que l'agricultura contemporània extreu tots els

minerals del sòl i mina la terra, perquè no repon el que s'ha tret. Les pràctiques agrícoles vigents raspen la pell de la terra i enverinen el sòl amb productes químics, de manera que els sòls es van empobrint.

11. El segrest del carboni que hi ha a l'atmosfera pot ajudar a recuperar la salut ecològica dels sòls, ja que llur activitat biològica permet fixar el carboni que les plantes absorbeixen.

1.5. Energies renovables

El Parlament de Catalunya constata el retard en el desplegament d'energies renovables a Catalunya.

1.6. Desfossilització de l'economia

1. Desfossilitzar l'economia vol dir deixar de cremar materials fòssils per a disposar de l'energia necessària per a les activitats quotidianes. Vol dir també reduir la demanda d'energia minimitzant-ne el malbaratament en la generació i en l'ús i utilitzant molt eficientment la generada.

2. Això requereix posar les bases per a assolir al més aviat possible un sistema energètic net, eficient i amb fonts cent per cent renovables, a més de distribuït, abandonar la crema de materials fòssils per a disposar d'energia en tots els usos (elèctrics, tèrmics o motrius) i enfocar el necessari accés a les dades de cadascun dels usos a fi de tenir ple coneixement i plena capacitat d'acció en aquest punt.

3. Això solament serà possible amb la participació activa i directa de la ciutadania, a escala personal, familiar, de barri, de poble, de municipi i comarca, i amb la implicació de tot el teixit productiu.

4. Les administracions catalanes, tant l'autonòmica com les locals, són responsables de garantir l'exercici dels drets de ciutadania en el nou model energètic de la Unió Europea, drets clau per a assolir l'Acord de París. Hi ha una nova oportunitat d'actuar per a fer realitat gradualment el Pacte nacional per a la transició energètica de Catalunya.

1.7. Residus

1. El Parlament de Catalunya considera que l'actual llei de residus, de l'any 1993, és totalment obsoleta, motiu pel qual cal disposar, per mitjà d'una tramitació urgent, d'una nova llei de prevenció de residus i d'ús eficient dels recursos, una llei de residus zero basada en l'economia circular, a fi de:

a) Impulsar la reducció de residus i la millora de les pautes de producció i consum per mitjà de l'economia circular.

b) Establir, amb la col·laboració de les administracions responsables, les bases per a una recollida i un tractament òptims dels residus, inclosos, entre d'altres, els fluxos de residus industrials, domèstics, de la construcció, ramaders, sanitaris o comercials, i vetllar perquè els residus minimitzats tornin com a recursos al mercat.

c) Prohibir nous projectes d'incineració de residus urbans i industrials; permetre, d'acord amb la viabilitat tècnica, jurídica i econòmica, la suspensió de les tramitacions en curs dels projectes d'incineració; incloure un pla de tancament i desmantellament de les incineradores, i establir, durant la redacció de la llei, una moratòria en els projectes d'incineració per a autoritzacions d'ampliacions de tipologia o de quantitats de residus i de combustibles derivats de residus amb qualsevol destinació industrial, a l'espera d'una regulació limitant derivada de la mateixa llei.

2. El Govern ha incomplert el termini de dos anys per a l'aprovació de la llei de residus, malgrat el compromís del conseller de Territori i Sostenibilitat perquè s'aprovés aquesta legislatura.

El Govern també incompleix la Moció 159/XII pel que fa a la moratòria per a nous projectes d'incineració de residus, aprovada amb una àmplia majoria i que insta el Govern a:

«a) 1r. Establir, amb caràcter urgent, una moratòria per als nous projectes d'incineració de residus urbans i industrials, utilitzant l'instrument legislatiu que es consideri pertinent (un decret, la Llei de mesures fiscals i financeres que correspongui, la modificació de la planificació sectorial en matèria de residus, etc.).

»b) 2n. Dictar la suspensió de qualsevol tramitació en curs fins que no s'aprovi la nova llei de prevenció de residus, que ha d'establir el procediment per a l'ordenació dels residus produïts a Catalunya d'acord amb els objectius de la Unió Europea en matèria de residus, els quals donen prevalença a la reducció, la reutilització i el reciclatge, en un marc d'economia circular.

»c) 3r. Redactar, conjuntament amb tots els agents implicats, dins el termini d'un any des de l'aprovació de la nova llei de prevenció de residus, un pla de tancament i desmantellament de les incineradores existents.»

1.8. Espais vulnerables i biodiversitat

1. El Parlament de Catalunya, davant les amenaces del canvi climàtic, insta el Govern a prioritzar i desenvolupar totes les accions possibles de protecció dels territoris i els espais vulnerables a fi de frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua de biodiversitat, a garantir l'ús sostenible d'aquests territoris i espais i a assegurar la provisió dels serveis dels ecosistemes de què Catalunya depèn.

2. Aquestes accions de protecció de la biodiversitat i de defensa dels espais vulnerables han de fer especial atenció a tot el sistema d'espais naturals protegits de Catalunya. En aquest sentit, cal considerar com a especialment vulnerable i urgent la situació del delta de l'Ebre, on és imprescindible l'actuació immediata de les administracions competents, especialment del Govern de l'Estat, per a afrontar l'impacte climàtic, garantir la protecció del litoral i corregir la regressió i la subsidència provocades per la minva de cabals d'aigua del riu i la manca d'aportació dels sediments retinguts als embassaments.

1.9. Fiscalitat

La Llei del canvi climàtic estableix la creació de tres impostos amb relació a l'emergència climàtica, dels quals només se n'ha posat en marxa un, el que grava les emissions de diòxid de carboni dels vehicles. A causa de la crisi de la Covid-19, però, actualment aquest impost resta ajornat. A més, s'ha incomplert la data límit, prevista per al 2019, per a fer efectius els impostos destinats a les activitats econòmiques i als grans vaixells.

1.10. Treballs de la Comissió

La Comissió, a causa de l'endarreriment tant en la seva constitució com en l'inici de l'activitat, i atès que no és fins que es coneix el finiment de la legislatura que no comença el treball, no podrà complir ni cap de les tasques ni cap dels objectius que s'havia proposat.

És per aquesta precipitació amb què s'ha desenvolupat la Comissió que les conclusions d'aquest informe no són de cap manera fruit d'un treball exhaustiu de recopilació, sinó un resum de les úniques cinc compareixences que s'han pogut substanciar, compareixences gens representatives i insuficientment plurals per a poder extreure'n cap tipus de conclusió o recomanació rigorosa.

No obstant això, la Comissió va decidir exhaurir l'escàs temps disponible i iniciar una tasca que n'evidenciés la necessitat a fi que tingui continuïtat la propera legislatura i es prengui amb expectatives reals d'assolir els seus objectius.

D'altra banda, els grups i subgrups parlamentaris tampoc no van presentar plans de treball complets, com és habitual en una comissió de seguiment, i van acordar que les compareixences se substanciessin en una sola jornada.

L'acció del Govern amb relació a l'emergència climàtica i les cimeres contra el canvi climàtic organitzades pel Govern amb la participació de les administracions, les entitats i els ciutadans són temes que no ha tractat cap dels compareixents a cau-

sa de la precipitació amb què s'ha desenvolupat la Comissió i perquè les compareixences, tant d'experts com de l'àmbit polític, han estat insuficients.

2. Recomanacions

1. Cal crear durant la propera legislatura una comissió de seguiment que desenvolupi una veritable tasca continuada en el temps, a fi de poder emetre unes conclusions i recomanacions realment útils per al seguiment de les polítiques del Govern amb relació a l'emergència climàtica.

2. Cal facilitar els mitjans necessaris per a accelerar les tasques del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic.

3. Cal elaborar urgentment els pressupostos de carboni i els informes anuals del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic.

4. Cal que el Govern disposi d'un full de ruta alineat amb els objectius acordats en la cimera del clima de París i fixats per la Unió Europea.

5. Cal que el Govern creï les condicions perquè tots els sectors de la societat puguin actuar decididament i urgentment per a afrontar l'emergència climàtica: implicació, investigació, innovació i imaginació.

6. Cal que Catalunya s'uneixi al grup de països que formen part de l'Aliança de l'Economia del Benestar⁶.

7. Cal que el Govern, com ho han fet Anglaterra, França i Escòcia, convoqui una assemblea ciutadana formada per persones triades aleatòriament i representatives de la població que deliberi i escolti veus expertes en tots els àmbits, que actui amb transparència, que faci accessibles els debats a tota la població i que faci recomanacions per al Govern.

8. Cal implantar un impost sobre les activitats econòmiques generadores de diòxid de carboni i tenir-ne en compte la progressivitat.

9. Cal accelerar el desplegament de les energies renovables cercant la complicitat de tots els sectors de la societat.

10. Cal que els mitjans de comunicació públics propiciïn que tota la societat estigui permanentment informada sobre l'emergència climàtica d'una manera clara i rigorosa, fent possible una comunicació bidireccional que permeti seguir i avaluar les accions dels actors implicats fruit d'aquesta bidireccionalitat.

11. Cal crear un relat sobre l'emergència climàtica que motivi la població a fer els canvis de comportament necessaris per a viure bé sense malmetre l'entorn.

12. Cal recuperar els treballs de la Comissió amb la major celeritat possible un cop comenci la tretzena legislatura.

13. Cal desplegar d'una manera efectiva la Llei del canvi climàtic, especialment pel que fa a la implantació de l'impost de diòxid de carboni sobre les activitats econòmiques i els grans vaixells, ja que és un instrument que serveix per a conscienciar els agents i generar ingressos (mecanismes per a una transició justa).

14. Cal incloure una assignatura sobre l'emergència climàtica als currículums de primària i secundària.

15. Cal constatar, amb relació a la Comissió d'Experts sobre el Canvi Climàtic en el context de l'elaboració dels pressupostos de carboni i les avaluacions regulars sobre el grau de compliment d'aquests pressupostos, les qüestions següents:

a) Cal disposar d'un inventari d'emissions pròpies i d'un model que permeti fer projeccions rigoroses.

b) Cal estimar la capacitat dels embornals per a entendre llur paper amb relació a l'objectiu de la neutralitat de carboni i pensar com introduir aquesta dada en els inventaris oficials.

c) Cal ajustar, si escau, l'ambició climàtica per al 2030, en línia amb el nou objectiu de la Unió Europea pendent d'aprovació (del 40% al 55% de disminució de gasos amb efecte d'hivernacle).

6. <https://wellbeingeconomy.org/wego>

16. Cal preservar el conjunt d'ecosistemes i espècies, ampliar la xarxa d'espai protegits i corredors ecològics, recuperar ecosistemes degradats i crear bancs de llavors d'espècies resilients.

17. Cal treballar per un model agropecuari ecològic i de proximitat, reforçar les xarxes locals de distribució d'aliments i de consum ecològic, preservar l'agrobiodiversitat i abolir els aliments transgènics.

18. Cal aprovar la llei de residu zero en el termini d'un any, municipalitzar la gestió de residus, implantar la recollida porta a porta i sistemes de dipòsit i retorn, tancar les plantes d'incineració de residus i gravar amb impostos les empreses que en generin més.

19. Cal que el Departament de Territori i Sostenibilitat, i especialment el conseller, escolti els moviments socials ecologistes des del reconeixement a llur important tasca i sense menystenir llurs posicionaments i treballi a llur costat.

Palau del Parlament, 27 de novembre de 2020

El secretari de la Comissió, David Bertran Román; la presidenta de la Comissió, Natàlia Sànchez Dipp

CONEIXEMENT

Mesa del Parlament, 09.12.2020

D'acord amb el que disposa l'article 66.3 del Reglament, la Mesa ha pres nota de l'Informe.
